

06
915007
3891331771

Noviny s osemdesiatročnou tradíciou

tempo

3 Otestovať sa dá v mestských častiach i centre

6-7

Emigranti z Veľkých Bielic sa v Amerike nestratili

11

Miloš Krško bránil na olympiáde Ronaldinha

● CENA 0,60 €

www.novinytempo.sk

● 15. február 2021 / ročník LXXXII

● číslo 6

Mestská knižnica v Partizánskom, ktorá je organizačnou súčasťou Mestskej umeleckej agentúry, prechádza v týchto dňoch rozsiahloj rekonštrukciou elektroinstalácie. Jej súčasťou je kompletná výmena kabeláže z pôvodnej hliníkovej na medenú. Okrem toho sa vymieňajú i všetky svietidlá za nové, tak aby bola zachovaná svietivosť predpísaná pre knižnice, hlavný rozvádzac, elektrické zásuvky a vypínače v celom objekte. Náklady na rekonštrukciu, ktorú realizujú Technické služby mesta, sú vo výške 23 624,04 eur. Až do odvolania bude preto knižnica zatvorená. Počas tohto obdobia nebude sprístupnený ani online katalóg. Knižné výpožičky sú čitateľom automaticky predĺžované.

**VY OBJEDNÁTE
MY DOVEZIEME AŽ K VÁM**

**ekodiel®
tvár betónu**

Zákaznícka linka

0908 24 97 97

beton@ekodiel.sk

Zákaznícka linka

0902 62 34 74

info@ekodiel.sk

Zákaznícka linka

0902 62 34 84

odbyt@ekodiel.sk

(210046)

**Na rokovanie MsZ aj
o prevádzkování hazardných hier**

Mestských poslancov v Partizánskom čaká ďalšie zasadnutie, ktoré sa uskutoční formou videokonferencie. Koná sa v **utorok 23. februára** so začiatkom o 13.00 h a súčasťou programu je pätnásť bodov. Zasadnutie otvorí správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za minulý rok. Poslanci sa budú následne zaoberať aktualizáciou VZN mesta o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a školského zariadenia, zriadených na území mesta. V programe rokovania je aj VZN o obmedzeniach pre prevádzkovanie hazardných hier na území mesta a informácie o niekoľkých rozpočtových opatreniach pre rok 2020. Poslanci budú rokovať o možnostiach podpory lokálnej ekonomiky na zmiernenie dôsledkov mimoriadnej situácie počas druhej vlny pandémie a zaoberať sa budú aj aktualizáciou Územného plánu mesta Partizánske. Partizánčania budú môcť zasadnutie MsZ sledovať online na kanáli Mestskej televízie Partizánske na webovej stránke www.youtube.com.

**AKO
nám bude**

Počasie v tomto týždni už bude stabilnejšie a dočkáme sa zrejme aj väčšej dávky slnečných lúčov. Teplota bude mať pozvoľne stúpajúci trend, ale noci ostanú mrazivé. Zrážky budú slabej intenzity a vyskytnú sa len ojedinele.

-2/5°C

-4/-12 °C

V pondelok 15. februára sa začína sčítanie obyvateľov: Čo o ňom potrebujete vedieť?

Od pondelka 15. februára sa začína najroziahlejšie štatistické zisťovanie na Slovensku – sčítanie obyvateľov. Naposledy sme ho podstúpili v roku 2011. Teraz však bude odlišné. Prvýkrát v historii budú pri sčítaní použité moderné metódy – uskutoční sa totiž elektronicky a potrvá do 31. marca 2021.

Obyvatelia sa týmto spôsobom dokážu sčítať sami, v pohodlí domova a bezpečne, prostredníctvom elektronického formulára, ktorý nájdú na stránke www.scitanie.sk, prípadne využijú mobilnú aplikáciu. Vyplnenie formulára im nezaberie viac ako 10 minút. Postačí k tomu mobil, tablet, notebook alebo počítač. Sčítanie predstavuje jedinečný zdroj informácií a štatistických údajov o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomickejch a kultúrnych štruktúrach, o životných podmienkach obyvateľov a ich bývaní.

Štatistický úrad SR a mesto Partizánske vyzývajú obyvateľov, aby pomohli pri sčítaní svojim blízkym, najmä seniorom, ak ich

o to požiadajú. Ak sa obyvateľ nemôže alebo nevie sčítať sám alebo s pomocou svojich blízkych, na splnenie tejto povinnosti môže využiť asistované sčítanie. To znamená, že bud' navštíví kontaktné miesto zriadené obcou, kde ho sčíta stacionárny asistent alebo môže telefonicky požiadať o mobilného asistenta, ktorý ho navštívi doma a pomôže mu s vypĺňaním údajov. Vzhľadom na pandemickú situáciu sa na základe rozhodnutia vlády posúva termín asistovaného sčítania, aby bolo ochránené zdravie všetkých zúčastnených. Asistované sčítanie sa v zmysle novely zákona začne od 1. apríla a potrvá najneskôr do 31. októbra 2021.

AKO SA SČÍTAT

Svojpomocne alebo s podporou blízkeho

Obyvateľ sa sám alebo s pomocou blízkej osoby na akomkoľvek mieste využitím počítača, tabletu alebo mobilu s pripojením na internet. **Sčítací formulár nájde na webovej stránke www.scitanie.sk.** Podstúpiť to obyvatelia môžu aj cez mobilnú aplikáciu, ktorá je dostupná pre operačné systémy Android a iOS. Samosčítanie je rýchly a jednoduchý spôsob na vyplnenie sčítacieho formulára, bez narušenia privátnej zóny obyvateľov.

Sčítanie pomocou asistenta

Ak sa občania nemôžu alebo nevedia sčítať sami, majú možnosť využiť službu asistovaného sčítania, a to v období od 1. apríla do 31. októbra, kedy bude takéto sčítanie prebiehať.

V každej obci bude zriadené kontaktné miesto, kde vám s tým pomôže stacionárny asistent. V Partizánskom bude kontaktné miesto zriadené v budove Mestského úradu Partizánske na Námestí SNP 212/4. Telefonický kontakt a emailová adresa kontaktného miesta budú zverejnené pred začiatkom asistovaného sčítania.

Na území obcí budú od 1. apríla pôsobiť mobilní asistenti, ktorí navštívia domácnosť obyvateľa v prípade, že o takúto službu požiadajú (napríklad z dôvodu imobility).

Kto sa sčítava

Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má trvalý, prechodný alebo tolerovaný pobyt v Slovenskej republike. Obyvateľom sa zároveň rozumie aj občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt. Za neplnoletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony, má povinnosť vyplniť sčítací formulár jeho zákonného zástupca.

Rozhodujúci okamih sčítania

Všetky údaje, ktoré obyvateľ uvedie v sčítacom formulári, sa musia vzťahovať k rozhodujúcemu okamihu sčítania, ktorým je polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021. Obyvateľ teda nevyplňa do formulára údaje, ktoré platia v dobe vypĺňania, ale tie, ktoré boli aktuálne k 1. januáru 2021.

Okrem slovenčiny aj iné jazyky

Sčítací formulár je okrem slovenského jazyka dostupný aj v maďarskom, rómskom, rusínskom, ukrajinskom, anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku. Na prihlásenie sa do neho je treba zadať svoje rodné číslo. Následne systém overí vašu identitu a vyzve vás k autentifikácii zadáním doplnkového údaja. Obyvateľ bez rodného čísla uvádza dátum narodenia a pohlavie.

Otázky v elektronickom formulári

Prostredníctvom sčítacieho formulára sa zisťujú iba údaje, ktoré nebolo možné získať z existujúcich administratívnych zdrojov. V porovnaní s predchádzajúcimi sčítaniami je otázok menej. Sčítací formulár obsahuje napríklad otázku o súčasnom pobytu, rodinnom stave, zamestnaní, dochádzke do zamestnania, o národnosti, materinskom jazyku, náboženstve či o vzťahoch medzi členmi domácnosti.

Ako postupovať pri vypĺňaní?

Po prihlásení sa do sčítacieho formulára vás uvítava úvodné slovo, následne pokračujete na jednotlivé otázky. Odpovede na otázku si vyberiete z predvolenej ponuky možností alebo odpoveď vpíšete do pola. Medzi jednotlivými otázkami sa pohybujete pomocou kliknutia na slovo „Dalej“. Pri kliknutí na slovo „Späť“ je možné vrátiť sa k predchádzajúcej otázke. Pred odoslaním formulára si môžete všetky odpovede skontrolovať v časti s názvom „Zhrnutie formulára“, ktorá sa vám zobrazí automaticky po zodpovedaní otázok. Ak nerozumiete zneniu otázky, použitým pojmom alebo možnostiam, k dispozícii máte vysvetlivky. Základná vysvetlivka sa nachádza pod otázkou, doplnujúca vysvetlivka pod ikonou (i) a podrobnejšia metódika vysvetlivky nájdete v časti „Pomoc“ v päte formulára.

Výsledky sčítania

Základné výsledky zo sčítania obyvateľov, domov a bytov 2021 budú zverejnené najneskôr do 1. januára 2022. Kompletné výsledky budú dostupné do 31. marca 2024.

(mš), zdroj info: MsÚ Partizánske, www.scitanie.sk

Na území Partizánskeho sčítali takmer 10 000 bytov

Od 1. júna 2020 do 12. februára tohto roku sa na Slovensku uskutočnilo sčítanie domov a bytov v rámci najroziahlejšieho projektu Štatistického úradu SR. Údaje zbierali samosprávy miest a obcí prvýkrát výlučne elektronickou formou, bez účasti obyvateľov a s využitím existujúcich registrov.

Predmetom sčítania boli všetky byty v domoch, bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obydlia, ktoré sú obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania. Tým bola polnoc zo štvrtka 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021. Medzi iné obydlia, ktoré boli predmetom sčítania, patrili napríklad obývané chatre rómskych komunít, ktorým nemôže byť pridelené súpisné číslo, a teda ani adresný bod v Registri adres, ďalej obývané – garáže, houseboaty, neskolaudované rodinné domy a iné obývané objekty primárne neurčené na bývanie. Obce a mestá využívali pre vyplnenie požadovaných údajov pre účely sčítania domov a bytov rôzne zdroje – najmä daňovú evidenciu, technickú správu stavby, výkresy k projektovej dokumentácii, stavebné povolenie, kolaudačné rozhodnutie a ďalšie. Pri sčítaní oslovili a vyžiadali si údaje o bytoch v bytovkách od osôb vykonávajúcich správu bytových domov na území danej obce.

Ako sme sa dozvedeli od Martina Hlbočana, zamestnanca MsÚ a koordinátora pre sčítanie domov a bytov v Partizánskom, v meste vykonávali sčítanie tri poverené osoby: „Napíňali tabuľu údajmi, ktoré zistili sami, alebo im údaje zistili ďalšie osoby spolupracujúce na sčítaní domov a bytov. Celkovo bolo do sčítania domov a bytov zapojených v meste Partizánske 21 osôb. Sčítaných bolo 9 128 bytov. Ďalších 1 044 stavieb bolo vyhodnotených ako neslužiacich na bývanie, medzi nimi boli napríklad garáže či firmy.“ (mš)

Nedeľné bohoslužby na MTP

Diváci Mestskej televízie Partizánske majú každú nedeľu možnosť sledovať nedeľné omše z Kostola Božského Srdca Ježišovho v Partizánskom, ktoré sa začínajú o 10.30 h. Priamy prenos bohoslužieb vo vysielaní MTP môžu na svojich televíznych obrazovkách sledovať takýmto spôsobom len klienti Správy káblových rozvodov alebo spoločnosti Kabeltsat na Šípku. V oboch prípadoch býva vysielanie Mestskej televízie vždy v nedeľu o 10.30 h prerušené priamym prenosom omše, po jej skončení pokračuje vysielanie MTP.

Ak máte iných poskytovateľov vysielania, premiéra Mestskej televízie Partizánske pokračuje bez prerušenia a priame prenosy omší môžete sledovať na inom, samostatnom kanáli, ktorý je dostupný v ponuke daného dodávateľa.

Oznam pre klientov SKR

Správa káblových rozvodov, s.r.o. Partizánske oznamuje svojim klientom, že budova MsÚ v Partizánskom, kde sídlí aj obchodná kancelária SKR, je v týchto dňoch otvorená počas pracovných dní v čase od 7.30 do 11.30 h. **Platby za služby môžete realizovať bud' osobne, ale len po preukázaní sa negatívnym testom na COVID-19 pri vstupe do úradu, čo platí pre všetky vekové skupiny občanov.** Preferované sú však platby reálizované bankovým prevodom na účet, viac informácií nájdete na stránke www.skrpartizanske.sk. V prípade uzavretenia zmluvy o pripojení alebo informácií o variabilnom symbolu kontaktujte spoločnosť telefonicky na číslach: 038/ 749 69 59 a 0905 564 947, alebo mailom: skr@skrpartizanske.sk.

Nastáva obdobie pôstu

Fašiangy sú tradičným obdobím plesov, veselostí či tanecných zábav. Symbolickou rozlúčkou s touto sezónou býva v Partizánskom sprievod masiek spojený s pochovávaním basy a zábavným programom. Aktuálna situácia však nedovoľuje organizovanie kultúrnych podujatí, preto sa Námestie SNP v tomto roku nezmení na centrum bujarej fašiangovej zábavy, ako sme boli zvyknutí vždy v poslednú sobotu pred Popolcovou stredou. Tohtoročné obdobie pôstu pred Veľkou nocou sa ntu začína v stredu 17. februára.

Samospráva rozdá respirátory

Seniori a ľažko zdravotne postihnutí žijúci v Partizánskom dostanú od samosprávy zadarmo respirátory FFP2. Rozdávať ich chce ešte počas februára.

Návrh takýmto spôsobom pomôcť vybraným skupinám občanov na poslednom rokovane predložil Mestskej rade samotný primátor Jozef Božík. „Všetci prítomní ho akceptovali. Na časť nákladov sa poskladáme z vlastných peňazí a časť sa zaplatí z ušetrených zdrojov tak, že skrátime rozpočty výborov mestských častí (VMČ). Poslanci sa vzdajú odmen za mesiac február, čo aj s odvodmi bude na jedného v priemere viac ako 200 eur, môj zástupca Vladimír Karásek a hlavný kontrolór Dušan Beduš prispejú po 400 eur a ja pridám tisíc eur. Spolu dáme dohromady okolo 6 000 eur,“ vysvetlil primátor. K tejto sume sa pridá ešte 50 % z rozpočtov všetkých VMČ na spoločenské aktivity a akcie, čo predstavuje ďalších 3 500 až 4 000 eur. Z celkovej sumy sa nakúpia dva respirátory FFP2 pre každého seniora a ľažko zdravotne postihnutého žijúceho v meste. Radnica momentálne ráta, že ochranné pomôcky poputujú približne 7 000 ľuďom, čo predstavuje 14 000 respirátorov. Pripravené budú v obálkach a rozdávať do schránok by ich mali členovia výborov mestských častí. „Spolu chceme pomôcť tak, aby všetko nebolo hradené len z mestského rozpočtu. Ďakujem poslancom, môjmu zástupcovi i hlavnému kontrolórovi, že všetci túto formu pomoci podporili,“ skonštatoval Jozef Božík. (kj)

POZOR! Zebra na ceste

V uplynulých dňoch pribudla na Hrnčírikovej ulici v Partizánskom zaujímavá tabuľka. S nápisom *Pozor! Zebra na ceste* pútavým spôsobom upozorňuje nie na pohybujúceho sa nepárnokopytníka na vozovke, ale na nedávno vybudovaný priechod pre chodcov. Na základe požiadaviek mnohých občanov ho mesto zriadilo na jeseň

minulého roka. Priechod je umiestnený na najfrekventovanejšej komunikácii v centre mesta medzi ambulanciami detských lekárov a mestskou poliklinikou. „Stavba pozostávala z bezbariérovej úpravy chodníkov, uloženie dlažby pre zrakovu postihnutých, nového vodorovného a zvislého dopravného značenia a dodávky a montáže dvoch osvetľovacích stožiarov s úspornými 80 wattovými LED svietidlami pre osvetlenie priechodu,“ uviedol primátor Jozef Božík na sociálnej sieti s tým, že celkové náklady na stavebné práce boli vo výške viac ako 5 800 eur. Finančnou čiastkou 3 500 eur na stavbu prispela nadácia ČSOB v rámci projektu *Pozor! Zebra na ceste*, ktorého cieľom je predchádzať tragickým úrazom detí na priechodoch pre chodcov. Nadácia takýmto spôsobom každoročne podporuje revitalizáciu desiatok priechodov pre chodcov na celom Slovensku. (sč), foto: FB Chceme zmenu v PE

Mesto Partizánske zastúpené primátorom mesta doc. PaedDr. Jozefom Božíkom, PhD. vyhlasuje **VÝBEROVÉ KONANIE** na obsadenie pracovného miesta

Mzdový účtovník/Personalista

Náplňou práce je spracovanie personálnej a mzdovej agendy zamestnancov mesta, volených funkcionárov, členov komisií a výborov mestských častí, ako aj prác vykonávaných na dohodu. Zamestnanec zodpovedá za prípravu pracovných zmlúv, evidenciu zamestnancov do poistovní, kontrolu dochádzkového systému, spracovanie miezd a prípravu potrebných výstupov.

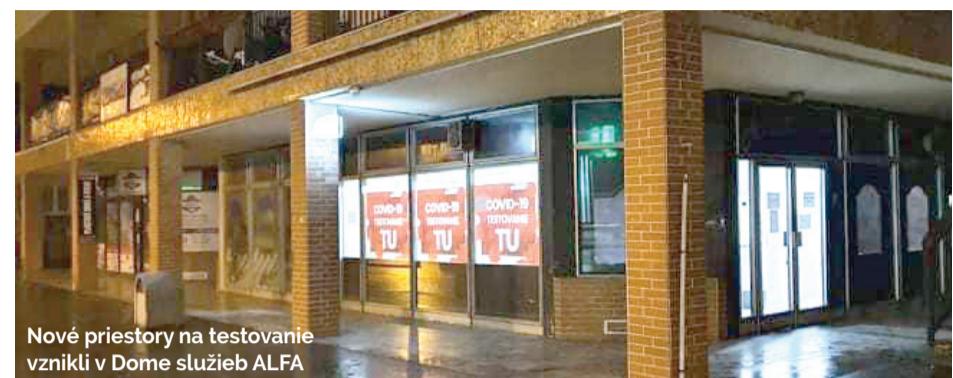
Podrobnosti k výberovému konaniu sú zverejnené na webovej stránke mesta www.partizanske.sk v časti výberové konania.

Termín doručenia dokladov do výberového konania:
1.3.2021 do 10.00 h.

(210080)

Otestovať sa dá v mestských častiach i centre

Od pondelka 8. februára fungujú v Partizánskom nové mobilné odberové miesta. Po nemocnici možnosť otestovať sa začali ponúkať aj miestne kúpele, ktoré sú v dôsledku lockdownu pre verejnosť uzatvorené.

Nové priestory na testovanie vznikli v Dome služieb ALFA

Stále MOM antigénového testovania v Partizánskom:

Miesto MOM	Adresa	Deň prevádzky	Prevádzkové hodiny
Nemocnica na okraji mesta - pred areálom	Nová nemocnica 511, 95803 Partizánske	pondelok - sobota	7.00 - 12.30 13.00 - 15.00 Sobota: 8.00 - 16.00
AQUALAND Malé Bielice - v areáli kúpeľov	Kúpeľná 103 - 105, 95804 Partizánske	pondelok - sobota	9.00 - 12.30 13.00 - 17.30
Budova bývalej Materskej školy Veľká okružná	Veľká okružná 1107/15, 95801 Partizánske	pondelok - nedele	8.00 - 16.00
Dom služieb Alfa * (na prízemí, na rohu budovy)	Februárová 1478/2, 95801 Partizánske	pondelok - sobota	8.00 - 16.30

* Možnosť vyzdvihnuť si časenku na konkrétny čas od 8.30 h.
Bližšie informácie na tel. čísle 0940 739 005.

denia MOM, priestorového, technického a hygienického vybavenia a tiež minimálnej garancionej kapacity denných odberov antigénových testov či prevádzkovej doby,“ uvádzá rezort zdravotníctva v tlačovej správe. Ich prevádzka je hradená zo štátneho rozpočtu. Preto rezort v priebehu januára zrealizoval neoficiálnu kontrolu dodržiavania zmluvných podmienok.

Aj napriek prvotným informáciám, že radnica nebude organizovať ďalšie vikendové testovanie, obyvatelia napokon túto možnosť dostali. „Vzhľadom na potrebu dokladovať testovanie COVID-19 minimálne jedenkrát za 7 dní v našom okrese v sobotu 13. februára

otvorila samospráva dočasné odberové miesto v Strednej odbornej škole J. A. Baťu na Námestí SNP v Partizánskom. K dispozícii záujemcom o testovanie boli tri odberné tímy, pričom dva z nich boli na elektronické objedanie,“ dodal primátor.

Katarína Jankeje
Foto: FB MOM Partizánske

ANKETA * ANKETA * ANKETA * ANKETA * ANKETA * ANKETA

Dali by ste sa zaočkovať proti koronavírusu?

Rezort zdravotníctva ponúka čoraz väčším skupinám ľudí možnosť dať sa zaočkovať proti ochoreniu COVID-19. Téma vakcinácie sa stala predmetom mnohých diskusii, niektorí sú za, iní váhajú a tí ďalší majú negatívny postoj. Názory na vakcínu sa líšia aj v Partizánskom, opýtali sme sa preto známych tvári v meste, čo si o očkovaní myslia a či by túto možnosť prijali.

Peter PAULÍK
prednosta Okresného úradu
v Partizánskom

Naša krajina už takmer rok bojuje s ochorením populácie na COVID-19. Po čiastkových úspechoch, keď sa počet infikovaných prechodne znižil, sú čísla v posledných týždňoch aj napriek prísnym opatreniam opäť vysoké a stav je nelichotivý. Obyvateľstvo je frustrované, nervozita narastá a jeho veľká časť už nie je ochotná dodržiavať prikazy, nariadenia a opatrenia. Preto v tejto situácii vymením prebiehajúcu vakcináciu ako najefektívnejší spôsob kontroly súčasnej pandémie a akonáhle bude možnosť ísť sa očkovať, určite tak učiním.

Alena BARANCOVÁ
riadička ZŠ na Malinovského ulici

Denne prichádzam do kontaktu s desiatkami ľudí, preto sa chcem dať zaočkovať. Chcem byť zodpovedná voči svojej rodine, kolegom, žiakom a priateľom.

Peter KORYTÁR
poslanec MsZ v Partizánskom

Ako onkologický pacient určite túto možnosť využijem. Môj onkologický lekár ma uistil, že vakcinácia nie je pre mňa nebezpečná, práve naopak, bude pre moje zdravie prospiešná. Bohužiaľ, žijeme v dobe, kedy k nám prenikajú zo zahraničia rôzne neznáme a nepoznané virussy a choroby, naštastie, očkovanie nám vie pomôcť. Je tiež pravdu, že za totality som bol vakcinovaný rôznymi očkovacimi látkami a nikdy som nemal žiadny problém či komplikácie, takže nevidím dôvod, prečo sa nezaočkovať.

Pripravila Katarína Jankeje, foto: archív redakcie

Starajú sa o najzraniteľnejších: Ako fungujú zariadenia pre seniorov v čase pandémie?

Koronavírus ohrozil najviac ľudí vo vysokom veku, nevynímajúc tých, ktorí žijú v zariadeniach sociálnych služieb. Len čo sa tieto inštitúcie postavili na nohy z prvej vlny, udrela druhá. So situáciou, s akou sa doposiaľ nestretli, sa vyrovnávajú aj zariadenia pre seniorov v okrese Partizánske, ktorých sme sa spýtali, ako pandémia zasiahla do ich bežného chodu. Viac nám tentoraz prezradila riaditeľka zariadenia Penzión Jeseň v Malých Kršteňanoch Zuzana Daňová.

Pri prijímaní opatrení v druhej vlne pandémie čerpali zo skúsenosti z prvej vlny. „Pripravovali sme sa na ne už počas leta, kedy boli nariadenia trošku voľnejšie, seniori smeli aj zariadenie opustiť či mať návštevy, i keď len vo vonkajších priestoroch. Samozrejme, že aj tam sa museli dodržiavať rozostupy, klienti aj príbuzní museli mať rúška, bola povinná dezinfekcia, návštevám sa merala telesná teplota a podpisovali prehlásenia,“ zmienila sa Zuzana Daňová s tým, že postupne na konci augusta návštevy obmedzovali, až došlo k úplnému zákazu a ten prakticky trvá dodnes. „Okrem toho sme vyzývali hlavne zamestnancov, ktorí denne opúšťajú pracovisko a denne nač prichádzajú, aby boli zodpovední. Bez zodpovednosti zamestnancov sa dá ľahko udržať zariadenie bez koronavírusu, aj keď nikdy nevieme, ako sa do neho môže dostať,“ skončila riaditeľka zariadenia.

Izolácia vplyva na psychiku

Pre seniorov, ako aj pre každého jednotlivca je dôležitá socializácia, stretávanie sa s inými ľuďmi či možnosť pohybu mimo miestu, v ktorom žijú. „Momentálne im toto nie je umožnené, aj keď si možno poviete, že nie sú sami a opus-

príbuzných, nainštalovali sme do tabletu dostupné sociálne siete a momentálne najčastejšou náplňou práce našej sociálnej pracovníčky je komunikácia klientov s blízkymi cez sociálne siete. Aj touto cestou som jej vďačná za to, že neraz aj po pracovnej dobe zostáva v zariadení, aby aj vo večerných hodinách mohla umožniť takúto komunikáciu,“ vyjadrila sa Zuzana Daňová. „Celkovo si myslím, že situáciu klienti chápú, ale, samozrejme, fyzické návštevy im chýbajú, ako aj pobytu v príbuzných mimo zariadenie. Mnohí sa však dožadujú návštev, či už klienti, ale aj niektorí ich blízki. Snažíme sa so všetkými veľa komunikovať, často ich informujeme o zdravotnom stave, psychickej forme, o tom, čo klient potrebuje, čo by ho potešilo a podobne. Vždy sú veľmi radi, ak sa im cez sociálnu sieť prihovorí pánsky alebo zamestnanec, ktorý je momentálne na PN či v karanténe,“ zhodnotila.

Napriek tomu, že počas Vianoc bolo povolené, aby seniori išli na sviatky k rodinám s podmienkou návratu s negatívnym testom, vzhľadom na zlú situáciu zostali v penzióne všetci jeho obyvatelia. „Pre klientov sme sa snažili urobiť maximum, aby nepocítili to, že nemajú svojich blízkych pri sebe. Večerami sme spolu ako jedna

Klientky z Penziónu Jeseň pri vystúpení na akcii Let's dance, ktorú zariadenie každoročne organizuje v novembri aj pre klientov a zamestnancov okolitých zariadení. Keďže vlny sa pre pandémiu nepodarilo podujatie zrealizovať, všetci dúfajú, že to v tomto roku bude možné.

tení, ale predsa len sú v určitej komunité, stretávajú sa stále s tými istými osobami a žijú mimo reálneho sveta, uzavorení v jednom priestore. Samozrejme, že to pre ich dobro, aby sme ich chránili, ale na každom jednom z nich sa to podpisuje na psychike. U niektorých menej, u iných viac,“ podotkla riaditeľka. Veľa aktivít absolvovali seniori predtým aj mimo svoju komunitu, napríklad takto pred rokom stihli fašiangovú veselicu v zariadení v Horných Štítnoch, no odvtedy sa iné akcie nezúčastnili. „Tí klienti, ktorí boli v zariadení ešte pred pandémiou, si pamäťajú, aké to bolo predtým. Aké akcie sa konali, kam sme chodili, dokonca sa tešili aj na vyšetrenia k lekárom – odborníkom, čo je tiež v tejto dobe obmedzené a viacej sa robí 'telemedicína'. Veria však, že sa všetko vráti do starých koľají. Klienti, ktorí k nám prišli počas pandémie, nastúpili už do uzavoreného zariadenia, nemajú žiadne návštevy, boli akoby vytrhnutí zo svojho prostredia a zostali zatvorení v zariadení. Často majú pocit, že ich príbuzní odložili,“ vysvetlila Zuzana Daňová, pričom podotkla, že práve tí seniori potrebujú dlhšiu dobu na adaptáciu, pomoc zo strany personálu i veľa vysvetľovania a trpežlivosti. Neustálemu tlaku boli vystavení zamestnanci, čo sa podpísalo pod ich psychickej a fyzické vyčerpanie. „Apelujeme na ich zodpovednosť, aby si dávali pozor, nenakazili sa, aby každé respiračné ochorenie radšej prekonali doma a po každom kontakte s pozitívnym zostali v karanténe. To všetko si vyžiadalo veľa PN-iek, ostatní zamestnanci museli tahať za kolegov a takto sa to dookola striedalo. Mnohí z tých, ktorí boli v záučnej dobe, to nezvládli a ďalej v práci nepokračovali,“ zdôraznila riaditeľka.

Ako jedna veľká rodina

Fyzický kontakt s blízkymi bol za súčasných okolností prenešený do online priestoru. „Kontaktovali sme všetkých

veľkú rodinu za spoločným stolom so všetkými vianočnými zvykmi, na aké si pamäťajú zo svojich domovov. Neschýbali ani darčeky, ktoré im priniesli príbuzní alebo venovali dobrí ľudia, ktorí sa zapojili do akcie Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok. Naozaj veľká vďaka všetkým, ktorí našich starkých obdarovali a vyčarovali im úsmev na tvári,“ s potešením dodala riaditeľka.

Očkovanie prináša nádej

Ochorenie COVID-19 však neobišlo zamestnancov zariadenia. „Naštastie boli zodpovední a včas nás informovali, že boli v kontakte s pozitívou osobou, neskôr sa ochorenie potvrdilo aj u nich. Okrem toho sa zamestnanci obávali každého testovania v zariadení a vždy očakávali, aký bude výsledok, veď nikto z nich nechcel zažiť situáciu, že sa zariadenie dostane do karantény a zostanú v ňom zatvorené na niekoľko dní,“ priznala riaditeľka. U seniorov podľa jej slov žiadny prípad nezaznamenali, až na jedného klienta, ktorý sa nakazil pri hospitalizácii v nemocnici, ale tam ochorenie aj prekonal. Možnosť očkovania v zariadeniach sociálnych služieb vníma ako to najlepšie, čo môžu v tejto chvíli urobiť. „Nehovoríme, že potom nemusíme byť zodpovední, ale ak sa zaočkujeme my ako zamestnanci a zároveň aj klienti a okrem toho budeme dodržiavať hygienické štandardy, určite budeme voľnejšie dýchať, môcť sa slobodnejšie pohybovať, klientom vrátíme možnosť pohybu a návštev, skrátka budeme mať slobodu. A to si želáme všetci,“ vyjadrila sa na záver Zuzana Daňová a ako dodala, 29. januára boli všetci klienti zaočkovaní prvou dávkou vakcíny a s nádejou čakajú na druhú. Zamestnanci sú taktiež zavakcovaní, niektorí už aj druhýkrát.

Sandra Čaprnková
Foto: archív Penziónu Jeseň, n.o.

Testujú na prítomnosť protilátok proti koronavírusu

Niekteré zdravotnícke zariadenia rozširujú portfólio sérologických vyšetrení na prítomnosť protilátok proti vírusu SARS-CoV-2.

Ide o pomerne dostupné, jednoduché sérologické vyšetrenie z krvi, ktoré slúži na zistenie možnosti nákazy koronavírusom v minulosti. Tieto testy zisťujú prítomnosť protilátok v krvi, teda imunitnú reakciu organizmu. K ich tvorbe dochádza náskôr o 7-10 dní až niekolko týždňov po prejave symptómov ochorenia COVID-19. V prípade protilátok ide v podstate o nepriamu dôkaz ochorenia. Dokážu určiť úroveň nákazy populácie, nedokážu však zistieť ochorenie dostatočne včas – preto nie sú vhodné na akútну diagnostiku, na ktorú sa používajú citlivé PCR testy.

Objednať sa dá aj u obvodného lekára

Sieť nemocníc Svet zdravia, do ktorej patrí aj Nemocnica v Partizánskom, vyšetrenia na prítomnosť protilátok proti koronavírusu bežne nerealizuje. Ako uviedla hovorkyňa Jana Fedáková, „uskutočňujú ich len za účelom stanovenia liečby pacientov, ktorí sú hospitalizovaní v nemocnici. U ambulantných pacientov to patrí do kompetencie infektologickej ambulancie.“ Ako sme sa však informovali v spoločnosti Unilabs Slovensko, ktorá poskytuje služby laboratórnej medicíny a funguje aj v Nemocnici Svet zdravia v Partizánskom, „vyšetrenie protilátok (proti vírusu SARS-CoV-2) z krvi presnou laboratórnou metódou ELISA si môžu samoplatcovia objednať cez portál lab.online za 38 eur a môžu si vybrať odberové miesto, ktoré im najviac vyhovuje. Vyšetrenie robí Unilabs Slovensko (starý názov Alpha medical), výsledok dostanú pacienti priamo do on-line rozhrania portálu, ako aj link, kde si ho môžu stiahnuť, či vytlačiť.“ Generálny riaditeľ spoločnosti Unilabs Slovensko Peter Lednický zároveň dodal, že toto vyšetrenie môže indikovať aj každý lekár, ktorý má s laboratóriom zmluvný vzťah a zároveň má zmluvný vzťah s niektorou zdravotnou poisťovňou: „Vtedy kru odoberie v ambulancii a nás kuriér ju prevezie k nám do laboratória na vyšetrenie. Výsledok bude oznamený ošetrovúcemu lekárovi. Pacientovi je v takomto prípade vyšetrenie hradené v verejném zdravotnom poistení a takéto vyšetrenie môže absolvovať v závislosti od zdravotnej poisťovne dva až 4-krát za mesiac.“

Vyšetrenie dostupné aj v Bánovciach

Otestovať sa môžete dať aj v Nemocnici v Bánovciach nad Bebravou. Na toto vyšetrenie je možné veľmi jednoducho sa objednať prostredníctvom webovej stránky www.agellab.sk. Sérologické testy na COVID-19 sa zameriavajú na vyšetrenie protilátok IgM, IgG, IgA a celkové protilátky, realizujú sa priamo z krvi. „Na základe prítomnosti protilátok sa ukáže, či testovaný v minulosti prekonal ochorenie COVID-19 alebo bol v kontakte s vírusom SARS-CoV-2, aj keď nemusel mať žiadne príznaky ochorenia. V laboratóriu prebehne vyšetrenie jednotlivých protilátok spoľahlivo a citlivou metodou,“ vysvetlila Elena Gaboňová, odborná riaditeľka laboratórií AGELLAB.

Objednanie na testy je veľmi jednoduché, stačí sa registrovať na www.agellab.sk a vybrať si zdravotnícke zariadenie v sieti AGEL SK, dátum a čas vyšetrenia. Pacient dostane výsledok do dvoch dní, v prípadne vyšetrenia základného panelu (obsahuje vyšetrenia IgG a IgM protilátok), alebo do troch dní, v prípade rozšíreného panelu protilátok (ponúka aj vyšetrenie IgA protilátok v krvi). Výsledok si pacient môže stiahnuť prostredníctvom zaheslovaného linku zaslaného na e-mail.

Pozitívny výsledok znamená prítomnosť protilátok v krvi, a teda pravdepodobne pozitívny výsledok na ochorenie COVID-19 v minulosti. Negatívny test hovorí o tom, že testovaná osoba nemá protilátky na COVID-19, a teda s veľkou pravdepodobnosťou nemá voči ochoreniu imunitu. Vytvorenie protilátok trvá určitý čas, ak bola vzorka krvi odobraná príliš skoro po infekcii, negatívny výsledok nemusí znamenať neprítomnosť ochorenia COVID-19 a nevylučuje úplne možnosť infekcie koronavírusom. Práve vo vzorkách odobratých z veľmi včasnej fázy sa môžu namerať negatívne výsledky protilátok, preto sa tento test nepoužíva na diagnostikovanie akútnej infekcie. V priebehu času môžu tieto protilátky klesať.

Podákovanie

Nadácia Volkswagen Slovakia

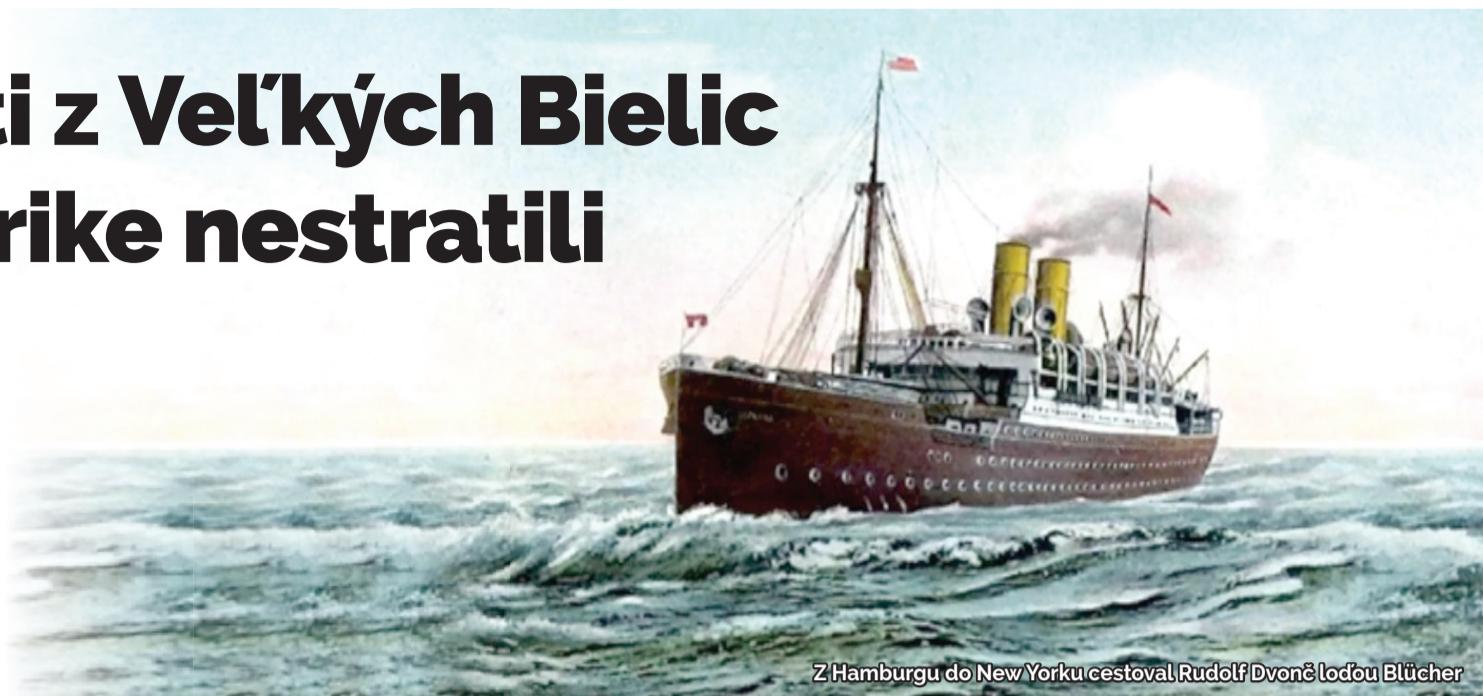
Ďakujeme Nadácii Volkswagen Slovakia, ktorá podporila nás projekt **KAŽDÝ MOZOG SA DOKÁŽE UCÍŤ** v rámci grantového programu - Budúcnosť aj s autizmom. S pomocou projektu sa nám podarilo zaškoliť potrebných certifikovaných špecialistov a zakúpiť prístroj EEG Biofeedback, ktorého podstatou je využívanie biologickej spätnej väzby na aktivity mozgu. Vďaka ich podpore sme si zabezpečili tieto inovatívne špeciálne pomôcky pre deti a mladých ľudí so zdravotným postihnutím. Prajeme Vám všetko dobré v pracovnom aj v osobnom živote a sme Vám veľmi vďační, vážime si Vašu podporu a úprimne za ňu ďakujeme.

(210075) CENTRUM NAŠA CHALÚPKA, o.z.

Emigranti z Veľkých Bielic sa v Amerike nestratili

Hojže, Bože, jak to bolí,
ked sa junač roztratí
po tom šírom sveta poli
na chlebovej postati;
každý svojou pošiel stranou
hnánu žitia nevoľou;
v osamelých sa havranov
zmenil kŕdeľ sokolov!

(Andrej Sládkovič: Piešej)

Z Hamburgu do New Yorku cestoval Rudolf Dvonč loďou Blücher

Fenomén vystáhovalectva je pre slovenské dejiny charakteristický v období medzi rokmi 1869 – 1910, keď desaťtisíce Slovákov donútila ťaživá hospodárska a politická situácia opustiť vlast a hľadať si život v cudzine, najmä v USA. Slováci odchádzali zo svojich domovov aj predtým, no väčšinou išlo o tzv. vnútornú kolonizáciu v rámci Slovenska – zasiedľovanie riedko osídlených oblastí v menej úrodných či menej prístupných hornatých oblastiach Slovenska, alebo v rámci Uhorska – najmä stáhovanie sa Slovákov na Dolnú zem, ktorá bola koncom 17. storočia vyslobodená z tureckých rúk a bolo ju treba znova kolonizovať. Príčiny na takéto určite neľahké rozhodnutie treba hľadať v ľažkej sociálno-ekonomickej, ale aj v politickej situácii uhorských Slovákov koncom 19. a začiatkom 20. storočia. Predovšetkým to bola chudoba, ktorá vyháňala jednoduchých dedinských roľníkov za oceán. Určit presne, kolko Slovákov sa do Ameriky vystáhovalo do roku 1914, je veľmi zložité. Americké štatistiky dlho vyzkávali vystáhovalcov z Rakúsko-Uhorska spoločne a nerozlošovali jednotlivé národnosti. So štatistikami podľa národnostného zloženia začali až od roku 1899. Podľa správy Dillinghamovej komisie počet pristáhovalcov, ktorí uviedli ako svoju národnosť slovenskú, sa pohyboval v rokoch 1899 – 1910 na čísle 377 527. Počet Slovákov však narastal aj v ďalších vystáhoaleckých vlnách, najmä po prvej svetovej vojne, počas hospo-

Svadobná fotografia Rudolfa a Viktórie (1911)

dárskej krízy v 30. rokoch 20. storočia atď. Na Slovensku takmer niet obce, ktorá nemá, a nielen v Amerike, potomkov tých, ktorí opustili domovinu za vidinou lepšieho života. **Vystáhovalectvo zasiahlo aj obce okresu Partizánske, Malé a Veľké Bielice (od roku 1976 súčasť Partizánskeho) nevynímajúc. Rodiny Beňuškovcov, Olachovecov, Dvončovcov, Miňárikovcov, Škríbovcov a ďalších sú toho dôkazom.**

Dom vo Veľkých Bieliciach, v ktorom vyrastal Rudolf Dvonč

Rudolfovi synovia Frederick, Louis a William

Poznámka: Za posledných 150 rokov z územia Slovenska emigrovalo viac ako 1 milión osôb. Celkový počet ľudí, ktorí sa hlásia k slovenským koreňom v zahraničí, sa odhaduje od 1 cez 1,5 – 1,75 milióna až po 2 milióny a je výši ako počet emigrantov, pretože zahrňa aj niektorých potomkov, ako aj krajanov žijúcich v zahraničí, ktorí sa v ňom ocitli už pred vznikom Slovenska, resp. ČSR alebo zmenou geopolitickej situácie.

Zdroj: wikipedia

Jedným z mnohých Bieličanov, ktorý sa vybral za veľkú mláku hľadať prácu, bol aj **Rudolf Dvonč (*1887 - †1976)**. Jeho otec bol Adam (1854 – 1932) a matka Anna, rodená Pašková (1862 – 1950) z Nedašoviec (rodina obývala prednú časť domu nedaleko Reštaurácie Belanka, v súčasnosti stolárska dielňa S. Gašparoviča). Spolu so šestnásťimi Slovákmami z okolitých obcí nastúpil 18. novembra 1904 v Hamburgu na loď Blücher, aby sa o 12 dní vylodil v New Yorku (aj jeho dve sestry emigrovali za bratom, ale neskôr). Prácu si našiel onedlho v jednej z krajčírskej dielni a nakoľko bol veľmi zručný a pracovitý, za päť rokov už prevádzkoval vlastné malé krajčírstvo. V roku 1911 sa v New Yorku oženil s Viktória Olachovou (*1891 - †1967), dcérou Adama Olacha z Veľkých Bielic a Heleny, rodenej Paškovej z Nedašoviec. Viktória emigrovala do USA spolu s rodičmi v roku 1907. **V USA si zmenili priezvisko kvôli výslovnosti na Dvonch. Manželom sa narodili tria synovia – Frederick (*1912 - †1976), William (*1913 - †1975) a Louis Adam (*1919 -**

skej krízy sa na neho usmialo šťastie v centre Chicaga, kam sa s rodinou prešťahoval. Uchytíl sa tu ako krajčír vo firme Mandel Brothers. Až do roku 1976 žila rodina v meste, ktoré im poskytlo všetky možnosti k úspešnému spoločenskému napredovaniu. Do povedomia Američanov sa najviac zapísali bratia Frederick a Louis, obaja považovaní za zázračné deti, vynikali totiž ako famózni huslisti.

Frederick Dvonch

(*18.7.1912 – †18.11.1976)

Frederick Dvonch študoval do roku 1931 v chicagskej hudobnej škole, kde získal zlatú medailu Ditsonovo fondu a štipendium Maxa Fischela. Hru na husliach študoval u Hansa Letza, huslistu a dirigenta hudobnej školy v New Yorku. Ako absolvent Juilliard School of Music v New Yorku získal najvyššie ocenenia v hre na husliach a tiež v dirigovaní. Po štúdiach pôsobil ako huslista v symfonickom orchestri v Chicagu a v Minneapolise, ako koncertný dirigent (majster) v New Yorku pôsobil v hudobných telešach NY City Central Light Opery Company, Studium Symphony Orchestra, Juilliard Orchestra, Jones Beach Marine Theater a orchestra Radio City Music Hall. Veľkú slávu získal vedením orchestra pre muzikály Rodgers a Hammerstein „Kráľ a ja“, „Kolotoč“ na Broadway a na turné v Londýne. V roku 1940 sa stal spoluzakladateľom americko-československého orchestra vo Washingtone, získal doktorát z hudby na College of Music v New Yorku. Ako hudobník precestoval veľkú časť sveta. Je aj autorom skladby Slovenská rapsódia. Ženatý bol dvakrát, s prvou manželkou Máriou, rodenou Sebrianskou (rodičia z bieloruského Minska), mal dve dcéry Loring a Margaret. Z druhého manželstva s Patriciou, rodenou Mathison, nevziašlo potomstvo. Zomrel náhle na následky mozgovej prihody, ktorá ho postihla počas hudobnej produkcie v Imperial Theatre.

Louis Adam Dvonch

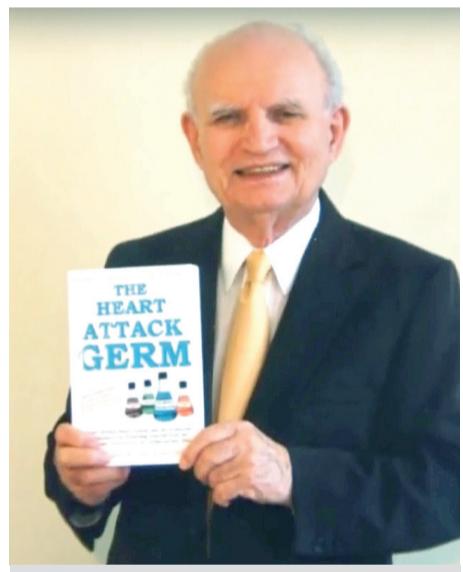
(*28.10.1919 - †1.7.2013)

Najmladší z Rudolfových synov bol tiež považovaný za zázračné dieťa, geniálneho huslistu. Ako 14-ročný sa s veľkým úspechom prezentoval pred publikom na svetovom veľtrhu v Chicagu v rokoch 1933 – 1934, rovnako ako jeho brat Frederick získal najvyššie ocenenie v hre na husliach a v roku 1937 štipendium na hudobnej Juilliard School. V tom istom roku si však počas korčľovania vázne poranil ľavú ruku, následky zranenia zapríčinili koniec kariéry huslistu. Z New Yorku sa vrátil domov a začal študovať medicínu na Loyola University (Katolícka univerzita v Chicagu, založená jezuítmi). Patril medzi najlepších študentov, univerzitu vyštudoval s najvyšším oceniením a odporúčaním do praxe. Po promociách absolvoval vojenskú službu v nebojovom útvare Medical Corps v Paname. Po návrate sa zamestnal v Nemocnici svätej Anny v Chicagu, kde zastával postupne

s Around the Sun Part 1 .WMV

Louis ako malý hudobný virtuóz

Dr. Louis Adam Dvonch so svojou knihou

rôzne posty chirurga, okrem iného bol aj šéfom odboru pre mimoriadne udalosti a predsedom pre postgraduálne vzdelávanie osadenstva nemocnice. Niekoľko rokov spoluorganizoval týždenné lekárske talk-show na rozhlasovej stanici WOPA v Oak Park v americkom štáte Illinois. Louis sa v roku 1958 ako súčasť personálu Nemocnice svätej Anny, spolu so svojím bratom Williamom, tiež skvelým lekárom, vyznamenal hrdinským úsilím na záchrane životov tých, ktorí prežili jeden z najväčších školských požiarov v americkej histórii a ktorý vzal životy 92 deťom a trom dospelým. Po smrti rodičov sa presťahoval do mesta Naples na Floride, neskôr do Manassas vo Virgíniu. Lekársku prax zanechal v roku 1999, ale v novom pôsobisku zostal aktívny do konca života. Podporoval rôzne umelecké snahy v komunite, pôsobil ako dobrovoľný učiteľ pre začínajúcich hudobníkov a napísal knihu so zdravotníckou tematikou. V živote plnom úspechov bol Louis hrdý na svoju rodinu. Od narodenia jeho prvého dieťaťa po poslednú svadbu jeho vnúčat bol jeho domov vždy plný hudby, smiechu a živej diskusie o veciach veľkých a malých. Jeho smrť v roku 2013 predchádzala smrť manželky Júlie, rodenej Gurichovej (potomok migrantov z územia bývalej Juhoslávie), v roku 1998. Prežilo ho päť detí (Christine z Pittsburghu, Robert z Manassas, Richard, Russell z Lancas-

teru a Roger z Manassas, dve ďalšie zomreli do roka po narodení). Ostalo po ňom aj päť vnúčat a štyri pravnúčatá. V roku 2003 mu vyšlo živo napísané a ilustrované dielo The Heart Attack Germ (Príčiny útoku na srdee), ktoré ukazuje a ponúka, ako dramaticky znížiť riziko možovej príhody, srdcového infarktu a príznakov Alzheimerovej choroby: bezpečne, bezbolestne, lacno a bez chirurgického zádkroku.

William Dvonch

(*1913 - †1975)

Jeho profesionálna kariéra bola veľmi podobná Louisovej. Síce nedisponoval hudobným nadaním svojich bratov, ale tiež ako najmladší brat vyštudoval medicínu na Loyola University, patril takisto medzi

najlepších študentov a po štúdiu sa zamestnal v Nemocnici svätej Anny v Chicagu, kde zastával postupne významné posty a s radosťou privítal príchod brata Louisa. Ten sa po ukončení štúdia stal súčasťou chirurgického personálu (William bol v čase Louisovho príchodu šéfom štábhu chirurgov nemocnice). Podľa pamätníkov bol vysoko váženým odborníkom, ktorý vykonával operácie a starostlivosť o svojich pacientov s neobvyklou precíznosťou, pozornosťou a obetavosťou. Až jeho smrť, ktorá bola náhla a všetkých šokovala, preukázala, že trpel väčšími kardiovaskulárnymi chorobami, infarkt počas pracovného nasadenia bol neodvráriteľný. S manželkou Gertrudou Chambers mali spolu sedem detí (James Patrick † 2011, William, Michael, Victoria, Patrícia, Janet a Thomas † 2010). Rovnako ako najmladší brat vynaložil heroické úsilie, aby zachránil životy detí, ktoré prežili už spomenutý požiar školy v roku 1958.

Pri požiari vynaložili heroické úsilie na záchrannu životov

Požiar v katolíckej škole Panny Márie anjelskej (na foto dole) v americkom Chicagu 1. decembra 1958 si vyžiadal životy 92 žiakov a troch rádových sestier, takmer sto ďalších detí požiar prežilo, ale mnohé s tăžkými popáleninami. Tri rádové sestry, ktoré v škole učili, zahynuli pri pokuse zachrániť svojich zverencov z plameňov. Požiar sa radí na štvrté miesto najtragickejších požiarov na školách vo svete. Jeho príčina nebola nikdy objasnená. Dôvodom takého vysokého počtu obetí bolo, že oheň horel nepozorované takmer pol hodiny a ľudí uväznil na horných poschodiach budovy. V čase požiaru sa nachádzalo v celom komplexe vyše 1 200 detí, pedagógov a ďalších pracovníkov. Podľa vyšetrovateľov vypukol po druhej hodine popoludní a požiarna stanica dostala prvú správu o nešťastí až o 14.42 h miestneho času. Okrem poplašného systému, ktorý sa musel aktivovať ručne, sa na rýchлом šírení ohňa podpísalo aj to, že už v počiatkoch požiaru popraskali okná, a zo školy (steny interiéru boli drevené, všetky nátery prudko horľavé) sa tak stal smrťiaci komín. Väčšina učiteľov uväzeným žiakom na horných poschodiach školy prikázala, aby zostali v triedach a počkali na hasičov. Niektoré deti sa ale snažili pred ohňom zachrániť skokom z okna, ktoré bolo na prvom poschodí takmer osem metrov nad zemou. Udalosť mala veľkú odozvu na celom svete, v USA sa kvôli tomu zmenili protipožiarne opatrenia nielen na školách. Vyšetrovanie však nedospelo k žiadnejmu konkrétnemu záveru o príčinach tragédie. Objavili sa spekulácie o odhadnom ohorku cigarety a v roku 1962 sa zas k činu prihlásil bývalý žiak školy, ktorý mal v čase požiaru desať rokov. Polícia to ale neskôr vylúčila. Prvého decembra 2003 pri príležitosti 45. výročia požiaru sa v Chicagu konalo udeľovanie filmových cien Emmy. Film „Angels Too Soon“, ktorý divákom priblížuje hroznú udalosť z roku 1958, získal 1. cenu Emmy za dokument historického významu.

Zdroje:

<https://www.pozary.cz/clanek/188-svetove-katastrofy-pozar-skoly-v-chicagu-1958/>
<https://www.topky.sk/cl/13/1755809/VIDEO-Tragedia-na-katolickej-skole-otriasla-celem-svetom--92-mrtvych-ziacov--cakali-na-svoju-smrt>

Fotografia rodiny Adama Dvonča a Anny, rodenej Paškovej z roku okolo 1921, ktorú rodičia zaslali synovi Rudolfovi do USA. V strede sedia rodičia, medzi nimi vnučka Irena (*1914), dcéra najstaršieho brata Jozefa Dvonča (sediaci vpravo) a Katarína, rodenej Jaduďovej (sediacia vľavo). V pozadí stojí sestra Anna, vydatá Jaduďová, sestra Mária, brat Štefan, sestra Antónia, Jozefov syn Gejza, sesternica Gizela z Veľkých Uheriec, ďalšie dve osoby (sestry) sa nepodarilo jednoznačne identifikovať. Rudolf mal desať súrodencov.

Obaja bratia, lekári, sú uvedení v Pamätnici záchranárov – hrdinov počas požiaru a odstraňovaní jeho následkov, ktorí sa vyznamenali pri záchrane životov detí.

Rodina a viera

V jednom z rozhovorov pre miestne noviny sa bratia vyznali, že rodina bola pre nich vždy synonymom radosť, pokoja, šťastia a zmyslu života. Nikdy sa netajili, že sú veriaci, s vierou, ktorú zdelenili od svojich drahých rodičov, pochádzajúcich zo Slovenska, z dediny Veľké Bielice. Viera bola a je súčasťou ich života. Nikdy to nebolo nič nútene ani hrané. Priznali, že ak

mali tú možnosť, tak to občas pripomívali aj vo väčších fórach. Nie preto, aby si nahrali body či sa búchali do prís a robili zo seba ideálnych katolíkov, to vôbec nie. Ale preto, že človek by nemal zabúdať na to, odkiaľ je, odkiaľ pochádza. Človek, ktorý si neváži, čo dosial, čo ho formovalo, je nevyrovnaný sám so sebou. Viera im dala veľa, traja bratia s koreňmi vo Veľkých Bieliciach ju skutočne prežívali v pravdivosti pred sebou, nie pred druhými. Požehnaní dobrou povahou a úžasným zmyslom pre život boli zdrojom inšpirácie a povzbudenia pre všetkých, ktorí ich poznali.

Štyri generácie Dvončovcov

V USA v súčasnosti žije už štvrtá generácia Dvončovcov, takmer všetci sa úspešne zapojili a zapájajú do diania v mnohých sférach spoločenského života. Z tých skorších treba spomínať Frederickove dcéry, Loring bola známa americkou huslistkou, rovnako druhá dcéra Margaret pôsobila ako huslistka na ostrove Bainbridge v štáte Washington.

R. F. Dvonch

Christine Dvonch

Louisov syn Richard Frederick (1940 - 2017) vystudoval právo na Northwestern University, kde stretol svoju manželku Dawn. V roku 1976 sa s manželkou prestúpil na Havaj, kde si založili súkromnú prax. Richard bol významným americkým právnikom, právnym zástupcom 50. štátu USA – Havaj v americkom zákonodarstve. Zomrel 18. júna 2017 v Seattli vo Washingtone pri liečbe akútnej myeloidnej leukémie, dcéra Christine pôsobí ako nezávislá profesionálna konzultantka v oblasti riadenia v Pittsburghu. Williamov syn James Patrick (1954 – 2011) sa „potatil“ (bol lekárom), dcéra Victoria je významnou odborníčkou na ortopedickú chirurgiu (Maywood v štáte Illinois), syn Thomas bol policajným dôstojníkom, dcéra Janet sa na vedeckej úrovni zaoberala biológiou.

Poznámka: Rudolfov otec Adam bol bratom Štefana Dvonča (1851 – 1914), prapradaršteho otca Ericha Dvonča, súčasného poslanca MsZ Partizánske a TSK. Štefanov syn Michal, (1875 – 1919), Erichov prastarý otec zomrel na následky zranení v I. svetovej vojne.

Zdroje: archív autora príspevku, časopis Slovák v Amerike, 85, 1976, č. 9685
Noviny The Poughkeepsie Eagle - News z 20.2.1936
www.olafire.com

Peter Múčka

V ankete Slovenka roka 2021 nominované aj dve dámy z „nášho“ regiónu

Anketa Slovenka roka je projektom, ktorý sa zameriava na to, aby čo najviac zviditeľnil ženy podielajúce sa na raste a rozvoji krajiny. Tento rok vstúpila do 13. ročníka svojej existencie a medzi 29 nominovanými Slovenkami sú aj dve z nášho regiónu – Erika Mišiaková a Veronika Grznárová.

Slovenka roka objavuje a oceňuje v deviatich kategóriách ženy, ktoré sú uznávané odborníky vo svojich profesiách, v oblasti umenia, zdravotníctva, vedy, športu, vzdelávania a tiež ženy, ktoré venujú svoju energiu charite a pomoci iným. Práve anketa Slovenka roka im dáva uznanie za ich prácu a zásluhy.

V aktuálnej ankete je za oblasť zdravotníctva nominovaná aj **ERIKA MIŠIAKOVÁ** pochádzajúca z Nitrie. Pôsobí ako námestníčka riaditeľa pre ošetrovateľstvo v Nemocnici Agel v Bánovciach nad Bebravou. Po ukončení Strednej zdravotníckej školy v Martine začala pracovať ako zdravotná sestra na III. internej klinike Univerzitnej nemocnice Bratislava a postupne sa prepracovala na asistentku a sestričku profesora Mirona Šramku na Neurochirurgickej klinike rovnakej nemocnice.

Po jeho boku stála pri zrodze Kliniky stereotaktickej rádiochirurgie v Onkologickom ústavе svätej Alžbety. Popri práci vyštudovala ošetrovateľstvo na Fakulte zdravotníctva a sociálnej práce Trnavskej univerzity, kde si vyslúžila titul magister. Po deviatich rokoch sa z Bratislavы vrátila do rodnej Nitrie a založila si rodinu. Po materskej dovolenke dostala ponuku pracovať v báňovskej nemocnici. Ako manažérka dennej zmeny na 50-lôžkovom oddelení dlhodobo chorých už 15 rokov pôsobí ako pravá ruka primárky Miny Bobockej. Vďaka svojej obetavosti a precíznosti si vyslúžila funkciu námestníčky pre ošetrovateľstvo a zastáva aj pozíciu zdravotnej sestry v geriatrickej ambulancii. V časoch, keď koronavírus narušil bežný chod nemocnice, patrila k zdravotníkom, ktorí nepodľahl strachu. Od začiatku pandémie stála v prvej linii a obetovala veľa voľného času, aby pomohla nielen nemocnici, ale predovšetkým pacientom.

V oblasti médiá a komunikácia je medzi troma nominovanými dámami aj súčasná hovorkyná Matice slovenskej **VERONIKÁ GRZNÁROVÁ**. Možno vám jej priezvisko na prvý pohľad nie je známe, ale v roku 2013 bola Veronika, vtedy dievčenským priezviskom Matušková, súčasťou nášho Vydatelstva Tempo, kde pracovala ako redaktorka. Rodáčka z Bystricían pôsobí ako hovorkyná najstaršej kultúrnej ustanovizne Slovákov od roku 2018. Podieľa sa na modernizovaní komunikácie a je autorkou audiovizuálnych historických dokumentov Matice slovenskej o osobnostiach slovenských dejín. Počas pandémie sa zameriava na nové formy propagácie matičného folklóru a knižných vydanií. Publikuje v periodikách Matice slovenskej.

O víťazkách v jednotlivých kategóriách rozhoduje verejnosť troma spôsobmi - formou SMS hlasovania, zasielaním kupónov z týždeníka Slovenka či online hlasovaním na webe www.slovenkaroka.sk. Mená laureátok budú známe 30. mája počas slávnostného galavečera, ktorý sa uskutoční v historickej budove SND.

(mš), foto: FB Slovenka roka 2021

Kraj pripravuje ekomapu, čo v nej nájdete?

Určená bude všetkým, ktorí chcú byť v rámci svojich spotrebiteľských návykov čo najviac šetrní k životnému prostrediu.

Do mapy s environmentálnym posolstvom budú postupne zapracované informácie o bioobchodoch, prevádzkach ekologickeho polnohospodárstva, opravovniach či odpadových zbernych dvoroch. „V súčasnosti riesime proces fungovania ekomapy, to znamená, akým spôsobom sa budú nahrávať údaje do databázy. Rátame aj s pomocou verejnosti, ktorá nám bude môcť informá-

cie do mapy zasielať,“ uviedol Martin Macíček z Oddelenia životného prostredia a územného plánovania Úradu TSK. Základné menu v podobe pravotných informácií je spracované, pilotný test mapy plánuje župa na svojom webе spustiť v priebehu mesiacov február a marec.

Zdroj a foto: TSK

Vitaj medzi nami!

Richard Režo z Partizánskeho je meno druhorođeneho dieťaťa mamičky Petry a tatina Petra. Ich synčeka, ktorý prišiel na svet 18. januára s pôrodnými mierami 3 940 g a 55 cm, čakala doma čoskoro 7-ročná sestra Sára.

TK Horec odporúča

Turistický klub Horec informuje svojich členov a ostatných milovníkov prírody, že z pochopiteľných dôvodov sa neuskutoční februárová akcia Prechod hrebeňom Kubínskej hole, ktorá mala byť spojená s lyžovačkou na Kubínskej holi. Výstup na Vyšehrad plánovaný na 6. marca tiež nebude možné zorganizovať. Zrušiť sme museli aj výstup na Baske v Strážovských vrchoch. Na výročnú členskú schôdzku s voľbou nových členov výboru vás pozveme hned, ako to epidemiologická situácia dovolí. Keďže však individuálna turistika v rámci okresu nie je zakázaná, odporúčame využívať hlavne túto možnosť. Ak to počasie dovolí, nesedte doma, ale čo najčastejšie navštívujte prírodu. Pohyb, trochu slnka a čerstvý vzduch väšmu imunitnému systému iba prospejú. V neďalekom okolí máme niekoľko zaujímavých vrcholov: **Oselená skala** s pekným kruhovým výhľadom, **Dobrolínske skaly** s jaskynkou, **Hrubý vrch** (najvyšší bod okresu Partizánske) alebo **prírodná rezervácia na Veľkom vrchu** s vápencovými pozostatkami morského dna. Nad Klátovou Novou Vsou sa nachádza **Kostrín obkolesený prastarým hradiskom**, vedľa je pôsobivá **Malá Ostrá** s bizarre tvarovanými dubmi, ale pohrdnúť nemusíte ani **Osečným**, kam vás od dolného pomníka zavedie mestna žltá značka. A napokon, mnoho Partizánčanov v živote nevystúpilo ani na **Šípok**.

Lubo M.

Tempo - regionálny týždeník | Vydaďa VYDAVATEĽSTVO TEMPO, s.r.o., Februárová ul. 152, 958 01 Partizánske, IČO: 36299863 | člen Asociácie vydavateľov regionálnej tlače na Slovensku | Redakcia a administrácia: Redakcia TEMPO, Februárová ul. 152, 958 01 Partizánske | Konatelky spoločnosti: Ing. Dáša Jakubíková, PhDr. Martina Števíčková, šéfredaktorka: Mgr. Alexandra Čaprková, redaktori: Mgr. Katarína Jankej, športový redaktor: Marián Petrik (mob. 0905 474 961) | Grafická úprava: Bc. Petra Mášiková | Tel.: 038/749 42 61, 038/749 78 111 e-mail: tempo@novinytempo.sk | www.novinytempo.sk | Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspievkov. Názory a vyjadrenia autorov prispievatelských článkov sa nemusia zhodovať s názormi redakcie. Za obsah inzerície nezodpovedáme. Za zasláne príspevky dakujeme a neobjednané nehonorujeme. Akékolvek šírenie, rozmnožovanie textu, fotografií, grafov, vrátane údajov v elektronickej podobe je možné len s písomným súhlasom vydavateľa. | Uzávierka inzerície je vo štvrtok. | Obchodný partner siete Media BOX | Tlač: Petit Press, a.s., Bratislava | Registráčne číslo EV 674/08 | ISSN 1338-9157 | © Copyright VYDAVATEĽSTVO Tempo, s.r.o. | Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ.

MAJTE SLNKO POD KONTROLOU

**ŽALÚZIE
CIBULA**

ŽALÚZIE, ROLETY

MARKÍZY, PERGOLY

WWW.ZALUZIE-CIBULA.SK

038 7401 460

SIEŤKY PROTI HMYZU

GARÁŽOVÉ BRÁNY

21 %

ZĽAVA na vonkajšie žalúzie

Platí len na objednávky prijaté do 30.4.2021

Smutný osud orla kráľovského

Viac než 40-ročný monitoring populácie orla kráľovského a krúžkovanie mláďat na Ponitri prináša výsledky. Ich pravidelné sledovanie pomáha zabezpečovať úspešné vyhniezdenie a vďaka krúžkovaniu mláďat sa môžeme dozviedieť zaujímavé údaje o ich pohybe. Hoci ide o vtáky, ktoré sú v súmračí svojmu hniezdisku po celý rok, mláďatá po vylietaní z hniezd a osamostatnení migrujú aj na väčšie vzdialosti.

Migrácia na Balkán čakala mláďa orla kráľovského, ktorého ornitológovia Stanislav Harvančík a Ladislav Šnírer okrúžkovali ako jedno z dvoch mláďat 6. júna minulého roku na jednom z hniezd v pohorí Tribeč. O polroka, 30. decembra bol nájdený v Srbsku – vyčerpaný sa nachádzal na poliach medzi osadami Prigrevica a Stapar. Našli ho poľovníci, ktorí informovali Nenada Sprema, člena Spoločnosti pre ochranu a štúdiu vtákov v Srbsku. Ten

okamžite upovedomil Pokrajinský ústav ochrany prírody. V ten istý deň inštitút prevzal vtáka a previezol ho do Útulku ZOO v Piešťanoch. Pre dôvodné podozrenie, že vyčerpanie orla súviselo s otravou, mu bola poskytnutá vhodná terapia a potom ho umiestnili do voliéry. Na základe krúžku na nohe sa určilo, že ide o mladého vtáka, ktorý sa vlni vyliahol na Slovensku. Na druhý deň, 31. decembra bola orlica už vitálnejšia, vstala a narovnala hlavu. Ako ukázal röntgen, v tele vtáka bola zjavná prítomnosť brokov a zrejme teda nešlo o otravu, ale postrieľanie. „Verili sme, že rehabilitácia bude napriek tomu pokračovať správnym smerom a že čoskoro by bolo možné vypustiť vtáka do voľnej prírody. Začiatkom februára ale prišla zo Srbska zlá správa – orol kráľovský sa už na Slovensko nevráti,“ napísali na webovej stránke Chránenej krajinej oblasti Ponitrie Stanislav Harvančík a Ladislav Šnírer. Orol totiž uhynul následkom otravy olovom, pravdepodobne vplyvom početných strelných poranení brokmi. „Je neuveriteľné, že sa ešte aj v súčasnosti nájdú nezodpovední poľovníci, ktorí strieľajú po vzácných dravcoch, akými sú orly,“ skonštatovali smutne ornitológovia.

Foto: S. Harvančík, L. Šnírer

Vtáčie hody v jabloňových sadoch

Rozsiahle jabloňové sady medzi Ostraticami a Nedašovcami na Ponitri sú každú zimu bohatou potravinovou základňou drozdovitých vtákov. Na stromoch, ale i pod nimi zostane po jesenných oberačkách množstvo jabĺk, na ktorých dokážu tieto vtáky prezíť nepriaznivé ročné obdobie.

Aj v januári tohto roku sme tu odhadli 1000 až 2000 drozdov čvíkotavých. Medzi nimi sa objavilo aj niekoľko drozdov čiernych, drozdov trskotavých a čo nás

potešilo najviac – minimálne 20 exemplárov drozda červenkavého (na foto). Je však pravdepodobné, že týchto škandinávskych vtákov bolo v obrovskom kŕdli čívok aj podstatne viac, len je veľmi ľahké ich v takom množstve podobných vtákov identifikovať. **Zatiaľ čo predchádzajúce tri druhy drozdrov a taktiež drozd plavý na Ponitri aj celkom bežne hniezdia, drozd červenkavý cez územie Slovenska len migruje a v menšom počte aj prezimuje, i keď ojedinele bolo na Slovensku zistené aj zahniezdenie.** Jeho hlavnými oblasťami hniezdenia rozšírenia v Európe je však Škandinávia.

Text: Stanislav Harvančík
a Ladislav Šnírer
Foto: S. Harvančík

Pocta skrytá v pamätníkoch

Chodíme okolo nich každý deň, ale vieme o nich len málo. V našom seriáli vám prinášame príbehy pomníkov v okresoch Partizánske a Bánovce nad Bebravou, ktoré môžeme každodenne vidieť, ale aj tých, na ktoré sa už zabudlo alebo sa zliahli so zemou.

Spoločný hrob partizánov

V osudových dňoch v auguste roku 1944 sa na stranu povstalcov nepridalo len civilné obyvateľstvo, ale aj mnohí príslušníci armády, ktorí nesúhlasili s pomermi v krajinе a neboli naklonení myšlieniam ľudáckeho režimu. Okrem vojakov z posádok v Zemianskych Kostoľanoch, Bošanoch a časti osadenstva topolčianskej vojenskej posádky sa na stranu povstania pridali i vojenskí letci z posádky v Piešťanoch. Tí boli okrem obrany Baťovian vyslaní i na obranu Skačian, kde sa im niekoľko dní podarilo zdržať nemecké jednotky. Zásluhy tejto roty piešťanských letcov sú veľké, ba vďaka nim sa v septembri roku 1944 podarilo nad Bystricami zostrelíť nemecký bombardér, ktorý mal v úmysle napadnúť vojenskú základňu v Zemianskych Kostoľanoch, kde boli umiestnené zásoby pohonných hmôt.

Žiaľ, i mnohí statoční letci z Piešťan položili v bojoch o Baťovany život. Dňa 9. septembra, kedy boli povstalci zatlačení za Baťovany, padli pri Veľkých Kršteňanoch (počas ústupu) desiati z nich. Ich telá boli pochované v masovom hrobe vo Veľkých Kršteňanoch a v roku 1947 boli exhumované

Uloženie pozostatkov do spoločného hrobu v roku 1947

a prevezené do Šimonovian. Za týmto spoločným hrobov sa na ľavej a pravej strane tiež nachádzajú dve ďalšie spoločné hroby tridsiatich neznámych osôb, nad ktorými nacistickí vrahovia vyrieckli rozsudok smrti a ich tiel sa zbavili v baťovianskych masových hroboch. Vďaka finančnému príspevku z obecnej kasy a príspevkom rodicov padlých letovcov bol 23. mája 1948 v rámci osláv Hasičského dňa odhalený na mieste ich spoločného hrobu pomník, ktorý

nám pripomína ich odvahu až dodnes.

Pomník pozostáva z podobizne partizána zvierajúceho samopal zhotoveného z pieskovca.

Pod ním je vsadená doska s vyrytými menami padlých bojovníkov. Na spodnej časti pamätníka je vyrytý nápis Čest padlým hrdinom, nad ktorým je umiestnená zväčšená podobizeň odznaku príslušníkov vojenského letectva ČSR. Celkové náklady na sochárske práce a na práce spojené s úpravami okolia sa vynaložilo necelých 50-tisíc vtedajších korún.

(ms)

Foto: archív OZ PHKAOP

Pomník v deň odhalenia

Národná zoo Bojnice sa teší z nového príastku

Novým príastkom je samec dikdika Kirkovho, ktorý dostal meno Upa. V reči jedného z afrických kmeňov Upa znamená „mladý muž“.

Upa sa narodil trojročnej samici Uno, jeho otec Sheldrik je narodený v roku 2014. Zoo sa chovu tejto antilopy venuje od roku 2005, v súčasnosti má 7 jedincov, troch samcov a štyri samice.

Dikdik Kirkov patrí medzi najmenšie antilopy na svete, do podčeľade antilopkorodých. Dosahuje výšku v kohútiku do 50 cm a váži maximálne 7 kg. Tento malý druh antilopy dostal svoj druhový názov na počesť škotskeho bádateľa a prírodrovca Johna Kirkha, ktorý pôsobil aj ako guvernér na ostrove Zanzibar. Domorodý názov antilopy je „digi-digi“. Výstižne charakterizuje varovné zvuky, ktorými sa dikdik ozýva pri náhlom vyrušení. Pôvodným domovom tejto antilopy je Tanzánia, Keňa a Namíbia. Dikdiky preferujú suché krovnaté savany, živia sa trávami, bylinami, listami a plodmi. Ich prirodzenými nepriateľmi sú levy, leopardy, ge-

pardy, hyeny, psy hyenovité, krokodíly a pytóny.

Sú teritoriálne, svoje územie si značkujú trusom a výlučkami supraorbitálnej žľazy (žľaza pod okom). Pri úteku pred predátormi šikovne kľučkujú a snažia sa rýchlo ukryť. Žijú v pároch, alebo v 3 – 4-členných skupinkach s jedným samcom. Ten sa počas párenia dôkladne stará o svoju partnerku a svojich sokov od nej odháňa. Malé, asi 10 cm vysoké rožky majú len samce. Dikdiky majú na hlave dlhšiu srst vytvárajúcu chocholík, ktorý vedia vztýčiť do korunky. Zaujímavý je aj ich predĺžený nos. Veľké oči sú znakom ich skorej rannej a súmracnej aktivity. Vo voľnej prírode sa rozmnožujú dva krátky za rok. Samica rodí po 150 – 180 dňoch gravitidy jedno mláďa s pôrodnou váhou od 500 g. Samice pohľavne dospeievajú v 6 – 8 mesiacoch, samce v 8 – 9 mesiacoch

a do reprodukcie sa zapájajú vo veku 12 mesiacov. Dikdiky sa v ľudskej opatere dožívajú 14 rokov. V európskych zoologických záhradách vede plemennú knihu ESB ZOO Hannover v Nemecku, kde sa v roku 1963 podaril svetový prvoodbehov tohto druhu. V súčasnosti túto antilopu chová asi 40 európskych zoológov.

Text: Jaroslav Slašan
Foto: Národná zoo Bojnice

Miloš Krško bránil na olympiáde Ronaldinha V Gruzínsku zažil úspechy, no aj útek pred vojnou

Prievidzský rodák a odchovanec Miloš Krško patril na prelome tisícročia k oporám slovenskej reprezentácie dvadsaťjednotky. Spoločný futbalový obranca zažil v karieri hneď niekoľko unikátnych zážitkov. Zviditeľnenie v národnom drese mu pomohlo z cisku zahraničného angažmánu v Brne. No to nebolo všetko. MY Horomitianske noviny získali v rozhovore Samuela Ďuriša so štyradsaťjednočinným trénerom FK Tempo Partizánske exkluzívny pohľad na záklasú olympijského turnaja či gruzínskeho pôsobenia v Diname Tbilisi.

? Začíname pri významnom období slovenskej reprezentácie. Kvalifikácia dvadsaťjednotky na majstrovstvá Európy 2000. Ako mužstvo na začiatku odhadovalo svoju silu?

„Ja som sa k tímu pridal až v polovici kvalifikácie, takže zreba som až tak neprežival. Dostal som pozvanie na monitorovanie hráčov, ktorí mali byť pripravení v prípade, že by sa niekto zranil alebo vykartoval. Až vtedy som sa začal zaujímať o našich súperov. Mali sme v skupine Portugalsko, Rumunsko, Maďarsko a Azerbajdzan. Nikto nečakal, že bude počítať súperom súťažného počtu bodov na umiestnenie sa na prvých miestach. S pribudujúcimi zápasmi sme zrazu patrili k mužstvám hrajúcim o spicu skupiny.“

? Po postupe zo skupiny vás čakala baráž proti Rusku. Ich tréner vtedy vylásil, že Slovensko je ľahký súper. Ako ste tieto slová vnímali?

„Rusi boli favoriti. Myslím, že v kvalifikácii inkasovali málo gólov. Asi dva. Bolo to taká európska Brazília. My sme nedemonizovali naše ambície, ale chceli sme sa posobiť o postup. Mali tam Vladimíra Buta, ktorý už v tom čase hral v Dortmunde, o čom sa nám ani nesnívalo. Asi nás aj podcenili. Pamäťami si, že v prvom polčase boli lepší, hralo sa častejšie pred našou bránkou. My sme asi len dvakrát záutocieli. Ja aj nebohý Marián Čišovský sme asi dvakrát vykopávali loptu spred našej bránkovej ciary. V druhom polčase sa hra vydronala, dali sme jeden gól a senzánco vyhrali. Pred odvetou už boli Rusi vo vyjadreniach ovela opatrnejši.“

? Barážový dvojzápas s Ruskom ste vyhrali s výsledkom 1:0 a 3:1. Pociťovali ste pred európskym šampionátom už svoju silu?

„Áno, už sme si uvedomovali a ani ľudia nás už príliš neodpisovali. Skupina na šampionáte bola náročná: Turecko, Anglicko a Taliansko. Vedeli sme, že Angliačania na olympiádu nemôžu postúpiť, preto by nám až tretie miesto v skupine vedelo zaruciť miestenu do Sydney. Klúčový bol hneď prvý zápas s Tureckom, ktorý sme vyhrali. Prakticky sme vedeli, že ak ich zdoláme, pootvorí sa nám dvere na olympiádu. Avšak, v tých časoch doniesli striebro hokejisti z majstrovstiev sveta, takže sme ich chceli napodobniť. Potom príšla remíza s Talianskom, ktoré malo hviezdné mužstvo. Andrea Pirlo, Gennaro Gattuso, Christian Abbiati. Famózni futbalisti, na ktorých sme sa pozerali až dovedy len v televízii. Aj bod získaný zo tohto stretnutia bol dobrý. Rozhodujúci zápas s Anglickom sme zvládli a vyhrali dva-nula. Škoda, že postupový systém posielal do finále len víťazov skupín. Mužstvá z druhých miest hrali o bronzové medaily. Troška smutne sme sa pozerali na Česko, ktoré sa dostalo do boja o zlato. Zavráľdo mierne sklamanie, ale na druhej strane sme oslavovali miestenu na olympiádu. Španieli to v zápase o bronz využili a nám tak zostaťlo štvrté miesto.“

? Čo je podľa vás pre futbalistu viac? Európsky, či svetový šampionát alebo olympiáda?

„Myslím si, že do Euro či majstrovstvá sveta sú výšim stupňom podujatia. No zažiť olympiádu na prelome tisícročia bol zážitok. Chceli sme ukázať, že patrime medzi šestnásť najlepších mužstiev sveta.“

? Ako sa vám páčila Austrália? Predpokladám, že ste tam boli vtedy prvýkrát.

„Áno a vzdialenosť bola aj našou výhodu. Odleteli sme už 1. septembra, pričom olympiáda sa začína až 15. septembra. Mali sme dva týždne na aklimatizáciu, čiže aj možnosť pozrieť sa krajinu. Prvý kemp bol v Perthе,

kde boli perfektné podmienky. Odohrali sme tam aj prípravné zápas. Turnaj odštartoval v Brisbane, kde bol obrovský a nádherný štadión.“

? Ako si spominate na zápas v skupine? Pripomíname súperov – Brazília, Japonsko a Južná Afrika. „Začinali sme s Braziliou. V úvode sme mali rešpekt, no ten rýchlo opadol. Hrali sme s nimi výrovnanú partiu a stretli sme aj vedúci góly. Potom sme im však dovolili rýchlo vyrábať. Neskor prišiel násť vlastný gól a v závere pri našom vabanku nám zasadili kanáriči tretí úder. Bola to škoda, lebo sme podali dobrý výkon. Na Japoncov sme si už viac verili. Tento zápas si dobre pamätáme, pretože po mojej chybe sme inkasovali góly. Nakoniec sme s nimi prehrali, čím sa rozplynula šanca na postup. Zostávalo nám tak zakončiť turnaj víťazstvom, čo sa nám proti Južnej Afrike podarilo.“

? Dres Brazília obliekol aj hviezdný Ronaldinho... „Bohužiaľ, hral na mojej strane. Takže som mu celí celých deväťdesať minút. Velič dobre si náhodne spomíname. Vtedy prešťastoval PSV Eindhoven do Barcelony. Spravil mi takú klúčku, že som šiel na opačnú stranu. Bol technicky vyspelý ako aj zvyšok ich mužstva. My sme ino to chceli odplatiť taktickejšou hrou, zdvojovaním a bojovnosťou. Aj tréner Brazília nás vtedy pochváli, čo nás potešilo.“

? Aký bol Ronaldinho ako človek? Stihli ste prehodiť párslov, pripadne si vymeniť dres? „K rozhovoru nedošlo. Myslím si, že Andrej Porázik si s ním vymenil dres. V tomto boli Brazília ochotní, ale napríklad Japonci si dresy vymenili nechceli.“

? Odchod do Sydney vtedy sprevádzali problémy s uvoľnením niektorých hráčov. Narušilo to atmosféru v kabíne? „Áno, pretože je rozdiel, keď hráči, ktorí boli klúčovými pri postupoch, nakoniec nemohli cestovať. Tréner sa to snažil doplniť, mal prehľad o zvyšných chalancoch. Mohli sme stiahnuť troch hráčov, ktorí výbornie zapadli do partie. Teraz už môžeme polemizovať, či by to na výsledkoch niečo zmenilo. Vedeli sme sa však zomknúť a byť súdržní. V tom bola naša sila.“

? Teraz ste tréner. Pozeráte sa na to rozhodnutie inak? „Tažko sa mi to hodnoti. Nepoznal som celú situáciu detailne. Až vtedy netlačil na to, aby na olympiádu išiel ten najlepší výber. Možno to nebolo najféróvejšie rozhodnutie, pretože nás postavili pred hotovú vec. Nakoniec sme však neskamali, čo potvrdia aj ľudia.“

? Pomohli vám reprezentáčne výkony k novým angažmánom? „Vieme, že bol o nás všetkých záujem. Zviditelní sme sa. V ére samostatnosti sa nikomu dovtedy podobný úspech nepodaril. Vtedajšia dvadsaťjednotka bola takým nultým stupienkom v tomu, že sa nám začali otvárať európske ligy.“

? Vy ste po týchto úspechoch prestúpili do Brna. Bola to najlepšia ponuka, ktorú ste mali na stole? „Nebola. Avšak, v tom čase som bol na vojenčine. Väčšina klubov naliehalia na letnú prešťastu, ale ja som si musel ešte chvílik odslúžiť. Jedine Brno akceptovalo to, že som musel dokončiť vojenčinu. Ostatné kluby hrali aj európske poháre, preto naliehal, aby som prestúpil už v lete.“

? Prezradíte, aké kluby o vás vtedy ešte stáli? „Hlásila sa Austria Viedeň až Slavia Praha, s ktorou sme až bližšie rokovali. V ústrety mi však vysíli jedine v Brne.“

? Po štyroch rokoch ste išli do Slovana, ktorý v tej sezóne vypadol do II. ligy. Sami ste to nazvali temným obdobím. Nevedeli ste, že taká situácia v Bratislave môže nastáť?

„Chceli sme Slovan zachrániť. Rok predtým nevyhrali titul a rozpredali káder. Chýbala tam súhra. V kádri bolo

asi dvadsaťpať až tridsať hráčov. Futbalovo sme na záchrannu mali, ale klubu chýbali aj financie. Za polrok som mal len jednu výplatu. O zvyšok sme sa museli súdit. Slovan bol pre mňa srdcovka, od malička som chcel zaň zahrať. Zostal som sklamany z toho, že som sa zapísal do histórie tým, že som s ním vypadol. Človeka to mrzí. Celé obdobie bolo nepríjemné. Všetci sme dívali, že peniaze raz dostaneme. Problémy boli až s teplou vodou. Stávalo sa, že sme sa chodili z Tehelného pola sprchovať do tenisového centra. V ostatných štaciach sa neukúrilo, len v tej našej, až to elektrickým ohreviacím. Čažko sa mi o tom rozpráva. Ale teši sa, že som si aspoň raz mohol obliecť červený dres a splniť si sen.“

? Vyskúšali ste si aj zahraničný angažmán v Gruzínsku. Nemali ste obavu, že v Tbilisi budete meniť na očiach agentov či iných trénerov?

„Vedel som, že idem do krajiny, o ktorej malo ľudí niečo vie. Nepoznal som klub ani prostredie. Tesne predtým, ako som sa rozhodol, že tam pôjdem, som si zistoval informácie. Mal som dvadsaťsedem rokov, čiže profesionálna kariéra sa mi pomaly blížila ku koncu. Navyše, bol som priečopnikom a prvým Slovákom, ktorý tam pôsobil. Je to klub, ktorý hral aj v bývalom sovietskom zväze. Vyhrali aj Pohár víťazov pohárov. Klub bol slávny a podobný názmu Slovanu. Vychovávali reprezentantov. Bola to pre mňa skôr výzva.“

? Podľa vašich slov bolo Gruzínsko v čase vášho príchodu zaostaloj krajinou. Čo presne vtedy krajine chýbalo?

„Napríklad, keď zašlo slnko, neboli dostatok elektriny na to, aby fungovalo pouličné osvetlenie. Vo večerných hodinách bola pretôž väčšina kriminalita. Pár rokov pred mojim príchodom zaviedli na križovatkách semafory. Párkrát sa mi stalo, že som zastavil na červenej a auta za mnou ma vytŕobili, obehlí a prešli na červenú, pretože nevedeli, že treba zastaviť. Na mnoho takýchto paradoxov som si musel zvykať. Väčšina, kam chodili, trúbili, a to nie preto, že niekoľko čle zvávali, spravil, bola to jednoducho ich rutina. Boli tam aj zdevastované štvrte, akoby ich poznala vojna. Na začiatku som si myslil, že sa zbalim a odídem. Naštastie ma usmernil tréner Dušan Uhrin, ktorý tam už pol roka pôsobil.“

? V roku 2008 ste vyslovene utekali z krajiny pred vojnou. Dokázali ste si zachovať chladnú hlavu?

„Celý problém sa začal už vtedy, keď som tam priesiel. Bola tam občianska vojna. Ľudia vysli do ulíc, pretože neboli spokojní s politickou situáciou, čo svetu príliš neukazovali. Raz bolo dokonca na desať dní vyhlásenie stanného práva. Vtedy sme prerušili aj tréningový proces. Situácia bola napäť, na uliciach boli zrážky s políciou, museli sme preto zostať len v tréningovej báze. Sledovali sme to len v domáčich televíziach. V zahraničí o tom veľa nevedeli. Už vtedy som vedel, že som v krajine, kde sa takéto udalosti dejú. O dva roky neskôr vyrcholil gruzínsky spor v Južnom Osetsku, kde sa domáce gruzínske obyvateľstvo s ruským občianstvom chcelo odtrhnúť. Vôbec sme o tom nevedeli. Raz vo štvrtok som sedel v kaviarni, keď mi zavolať bratranc, že situácia je napäť a hrozí vojnový konflikt. V ten deň v noci začali Grúzinci bombardovať Osetanov, ktorých sa potom zastali Rusi a vtrhli tam. Začali sa prestrelky. Ruské vojsko sa v sobotu zastavilo pred Tbilisi. Povrávalo sa, že chcú obsadiť aj mesto. Vypí nám internet a okrem jedného ruského operátora nefungovali telefóny. Problém bol aj so zahraničnými televíziami. Bratranec mi zohnal letenkou a už o druhéj v noci som bol na letisku, pretože o štvrtiek som mal odlet. Raz tretej mi však let zrušili. Lietadlo vrazilo do vtedy vysokého výpadku. Napriek tomu boli v klube radi, že sme po dvoch rokoch získali titul. Poriadne vydriekali, že zápasu za reprezentáciu môžete zmeniť dres krajiny. Reprezentovať cudzu vlast je teraz bežné.“

? Čo zabránilo tomu, aby ste nastúpili v drese Grúzinska?

„Sice som hrával len za slovenskú dvadsaťjednotku, no raz nás poslali na turnaj pod hľavičkou A-mužstva. Získal som tak štart za seniorský tím Slovenska a Grúzinsko som už nemohol reprezentovať. Nebyť toho, asi by som prikýval, ich ponuka ma potešila. Škoda, že neplatiť pravidlá ako napríklad v hokeji, kde po piatich rokoch bez zápasu za reprezentáciu môžete zmeniť dres krajiny. Reprezentovať cudzu vlast je teraz bežné.“

? V Grúzinsku ste povyhrali všetko, čo sa dalo. Aké boli oslavys?

„Titul sme získali až tri zápas pred koncom súťaže. Náš najväčší konkurent vtedy prekvapivo zaváhal, čo sme nečakali, a my sme vydriekali jedna-nula u súpera, u ktorého sa body zbierali ďalej. Po ceste domov sme stáli na každom rohu. Z trojhrdinovej cesty bola až osemnásť hodínová. Tréner Uhrin bol rád, chcel však v tej sezóne vydriek až pohár, ale to sa nepodarilo, keďže v semifinále sme vypadli. Napriek tomu boli v klube radi, že sme po dvoch rokoch získali titul. Poriadne vydriekali, že zápasu za reprezentáciu poslednou zápasou. Posedeli sme si všetci v reštaurácii. Prekvapili ma gruzínske zvyky, ako napríklad, že za stolom sedela osoba, ktorá všetko organizovala a vyzývala k prípitkom. A tie boli každých päť minút. Väčšina hráčov si pripojila s vodkou, na čo som nebol zvyknutý. Mal som vino, no pri tom množstvo prípitkov za hodinu som bol až tak veselý. Oslavy sme si naozaj užívali.“

? Ako ste to výriešili?

„Komunikovali sme s ambasádam, so slovenskou, nemeckou aj českou. Tí nás poslali do Arménska, odkiaľ sme sa už mohli dopraviť hočikam. Tréner objed-

Miloš Krško v role trénera
FK Tempo Partizánske

Aj vo vašich časoch bol zahraničný angažmán plavovo výhodnejší než u nás?

„Áno, dostával som tam omnoho viac ako na Slovensku. I ked, už aj u nás vedia v niektorých kluboch nastaviť výborne podmienky.“

Je Gruzínsko aj vhodná dovolenková destinácia?

„Je to nádherná hornatá krajina, ktorá má aj more. Z Tbilisi trvá cesta autom k pláži nejakých päť hodín. Bratranec tam bol na štrnásťdňovej dovolenke a veľmi si pochával. Prirodou nemajú takú poznačenú turizmom ako možno u nás. I ked, Gruzínsku sú veľkí bordelári, odpadky odhadzujú len tak na zem.“

Do definitívnom návrate z Gruzínska ste už pôsobili len v nižších súťažiach. Nechýbal vám profesionálny futbal?

„Pôvodne som chcel pokračovať ďalej, ale po zlomenine nohy som sa vrátil do hry až po trisťrte roku. Na novej zmluve sme sa v Tbilisi nedohodli. Vrátil som sa do Prievidze, kde to nebolo ružové, takže som si hľadal nový klub. Mal som iste čo do Polska, ale to padlo, lebo tréner tam koniec dovedol iných hráčov. Povedal som si, že profesionálnemu futbalu asi odzvonilo a jednoducho sa musím začať k civilnému životu. Oslivili ma ešte z Nitry, no už som hrával len amatérsky futbal a pracoval v Ludaniciach.“

Ako ste zvládli prechod z profesionálneho futbalu do normálneho života? Vela hráčov s tým má problém.

„Prinášam sa, nebolo to ľahké. Životný štýl máte nejaký nastavený. Ste zvyknutí, že zarobíte dve-tri tisíce eur a zrazu po odrobenej ôsmich hodinách dostanete päťstoro. Futbalisti často nemyslia na zadné dvierka. Tento š

Šprintér Matúš Opavský: „Trénovať s Jankom Volkom je veľkou cťou“

Dvadsať jedenoročný atlét **Matúš Opavský** (na foto) z Partizánskeho patril svojho času k najrýchlejším dorastencom a juniorom na Slovensku. Juniorského halového slovenského šampióna na 60 m a 200 m z roku 2018 následne odstavil mimo tartanu vlečky svalové zranenia. V roku 2020 sa však dvojnásobný víťaz čítateľskej ankety Športovec Partizánskeho za roky 2016 a 2018 vrátil do súťažného kolotoča a stal sa vicemajstrom Slovenska mužov do 23 rokov v behu na 100 m. Výrazný zlom v kariére bývalého zverenca trénera Vladimíra Ištívana nastal po prestrepe do klubu Naša atletika Bratislava, kde mu pomohli dať sa zdravotne do poriadku. Navýše, mala možnosť prípravovať sa pod vedením Nade Bendovej a Róberta Kresťanka, ktorí sú obaja atletickími trénermi Slovenska za roky 2017 a 2019. A taktiež má priležitosť trénovať po boku slovenskej šprinterskej hviezdy a halového majstra Európy v behu na 60 m Jána Volká. Aj o tom sme sa rozprávali so študentom 2. ročníka Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave v odbore kondičný tréner a učiteľ telesnej výchovy.

? V časoch, keď ste boli vekovo junior, vás dlhodobo obmedzovalo svalové zranenie. Bolo dôvodom aj vašej súťažnej absencie v roku 2019, v ktorom ste absolvovali len jedny preteky?

Áno, bohužiaľ, problém so zadným stehenným svalom sa neustále opakovali. Sval bol dlhodobo preťažovaný kvôli slabej kompenzácií, či už zo silového hľadiska, ne správnej techniky behu, ale aj zanedbanej regenerácii... Pre predstavu, je to, ako keď neustále naťahujete gumenú, ktorá v jednom momente praskne. Samozrejme, dokážeme ju znova zviazať uzlom, ale už nikdy nebude taká pružná a silná ako predtým. Žiaľ, to isté sa stalo s mojimi hamstringmi na oboch nohách, čo ma bude doprevádzat úž po celú moju kariéru. Snažil som sa to riešiť už od roku 2017, kedy sa mi to stalo po prvý raz, avšak „zázračné prístrojové terapie“, ktoré stojia veľké peniaze, neboli také efektívne, ako mnohi tvrdili a ako som očakával na základe preferencií. Po zmene klubu mi moji noví tréneri ukázali cestu, čo musím robiť pre to, aby sa takéto veci nediali. V Bratislave mi poslali k doktorovi Marekovi Vaňovi, následne som v Prahe navštívil lekárku Karolinu Velebovou, ktorá je, mimochodom, manželka najrýchlejšieho českého šprintéra Jana Velebu. Zranenie som konzultoval aj s fyzioterapeutom Róbertom Bezákom a tito všetci mi postupne dali nisy, čo robí v rámci prevencie. Postupne sme nastavili určitý kompenzačný program, ktorý zatiaľ zaberá. Vyžaduje si však moje dennodenné cvičenie a ešte mnoho ďalších vecí.“

? Uplynulý rok 2020 možno považovať za prelomový vo vašej kariére. Prestúpili ste do klubu Naša atletika Bratislava z ŠK Nitra a vrátili ste sa do súťažného kolotoča

ča. Pokúste sa zhodnotiť súťažnú sezónu v uplynulom roku...

„Z môjho pohľadu to bola taká adaptačná sezóna v novom klube. Zvykal som si na nových ľudí, nové spôsoby tréningu... Absolvovali sme sústredenia na Skalke, v Budapešti a dokonca aj v Turecku. Avšak, postupne sa opäť objavili svalové problémy, kvôli ktorým som musel vynechať uplynulú halovú sezónu. S mojimi trénermi sme sa zhodli, že sa nemám kam ponáhlať a začiem pretekat, až keď budem úplne v poriadku. Nenútili mi zbierať body pre klub za cenu môjho zdravia. V letnej sezóne som ale

kým. Aj chalani ma zobražovali medzi seba do partie, a keď sa nedarilo, prípadne som niečo nevedel, ochotne mi pomohli. Tréningový proces je nastavený do najmenších detailov, všetko so všetkým súvisí a na seba nadávazuje. Čo sa týka regenerácie, my starší využívame sauny, kúpele, fyzioterapeutov i viaceru prístrojov, ktoré má klub vo vlastnej režii. Momentálne mám k dispozícii všetko, čo by vhodový športovec mal mať. Najnovšie nám naša trénerka Nada Bendová poskytla byt v Bratislave, kde bývame spolu s Jankom Volkom a jej synom Jakubom Bendon. Máme tu všetky tie pristroje

Ján Volk a Matúš Opavský v čase, keď boli klubovými súpermi

po dlhom čase začal súťažiť, hoci len na pár pretekoch. Hned prvými boli majstrovstvá Slovenska dospelých, kde som na stovke postúpil do finále. Bol to taký môj súťažný reštart v kariére. Potom som absolvoval atletickú ligu, v rámci ktorej som sa pokúšal zbierať body pre naš klub. A mojim vrcholom v sezóne boli majstrovstvá Slovenska do dvadsaťročia, na ktorých som získal striebro v behu na sto metrov. Porazil ma len Matej Baluch zo Spišskej Novej Vsi, ktorý je bronzovým medalistom z juniorských majstrovstiev Európy. Uplynulú sezónu hodnotím kladne, som spokojný, až keď by som si vedel predstaviť ovela viac súťažných štartov.“

? Prestupom do klubu Naša atletika Bratislava sa vám, podľa nás, vo vašej kariére lepšie ani nemohlo stať, súhlasíte? Ako vnímate vás nový klub?

„Súhlasím, naozaj sa mi ani nič lepšie nemohlo prihodiť. Pravdepodobne, pri prestrepe som mal menšie obavy, aké to bude napríklad trénovať vedľa Janka Volka, či nebudem na druhej kolaj... Avšak, ľudia v klube nepovažujú športcov za čísla a naňačačov bodov, práve naopak, sú férivi, kamarátski a očotní rovnako k všet-

k dispozícii a môžeme ich využívať dvadsaťtri hodín denne. Obzvlášť pre mňa sú veľkou pomocou.“

? Tréneri Nada Bendová a Róbert Kresťanko, pod vedením ktorých trénujete, sú ďalším veľkým bonusom, a nielen pre vás...

„Obaja sú momentálne najlepšimi slovenskými trénermi, za čo hovoria aj ich výsledky. Trénerka Nada Bendová má na starosti kompletnú bežeckú prípravu a tréner Robo Krestánko zas silovú prípravu. Sú vždy pozitívne naladení a všetkým nápmocní.“

? V decembri uplynulého roka ste v rámci klubu absolvovali sústredenie na Tenerife. Niekoľko chodí na Kanárské ostrovy na dovolenku, vy ste boli zarezavátiť. Splnilo sústredenie vaše očakávania?

„Určite, bolo to najlepšie sústredenie, aké som kedy zažil. Vždy som ticho závidel všetkým, ktorí počas zimy trénovali v teple, kym ja som musel mrznúť vonku. Teraz sa situácia zmenila a mohol som zažiť letné teploty v zimných mesiacoch a k tomu ešte aj trénovať. Splnilo sa mi to vďaka podpore môjho klubu a mojich rodičov, nakoľko sústredenia takéhoto typu sú finančne dosť

Hlavou ikonou klubu Naša atletika je slovenský reprezentant Ján Volk.

náročné. Na Tenerife sme pobudli takmer päť týždňov, kedže klubu sa podarilo vybaviť apartmány za veľmi prijateľné ceny. Čo sa týka tréningov, nikdy som nemal tak kontinuálne a kvalitne natrénoval, ako mám v súčasnosti. Dúfam, že sa to zúročí aj na mojich výkonoach. (úsmev) Väčšinou sme trénovali dvakrát denne s tým, že v nedelu býval čas na oddych spestrený výletmi. Vďaka tomu sa mi podarilo precestovať takmer celý ostrov a ocitnúť sa aj na najvyššom vrchu Španielska, ktorý je spiaca sopka Pico de Teide.“

? Aktuálnu halovú sezónu ste odštartovali na medzinárodnom podujatí Indoor Track & Field Vienna v Rakúsku. V prej sérii v prvom rozbehu, v ktorom štartovali aj vás oddielový kolega Ján Volk, ste skončili ôsmy s časom 7,05 s. V druhej sérii ste vyhrali tretí rozbeh v čase 7,02 s. Spokojný, alebo ste od seba očakávali lepšie časy?

„Prípravu sa, pred pretekmi som nevedel, čo mám očakávať, pretože môj posledný štart na šesťdesiatke som absolvoval v roku 2018. Tréningové ukazovatele sice predpovedali kvalitný výkon, avšak v prvom behu nás štartér podržal v blokoch asi päť sekúnd. Moja následná štartová reakcia bola veľmi zlá, pričom však výsledný čas 7,05 sekundy bol na prvé preteky slušný. V druhom behu som mal o dosť lepší štart a podarilo sa mi skresať aj pári stotiniek z výsledného času. Nebudem však popierať, že som túžil zabetahnúť čas, ktorý by začínať číslom šesť... V prvom rade som sa ale chcel vrátiť do bodu, kde som kedykoli pred rokmi skončil. Myslím si, že sa mi to častočne aj podarilo. Verím, že postupne čas stlačím dole.“

? Nasledne ste sa predstavili v českej Ostrave na podujatí Czech Indoor Gala 2021, kde ste v behu na 200 m skončili v druhom behu tretí v osobnom rekordre 22,52 s...

„Osobné halové maximum som si zlepšil o dve desatininy. Úprimne, dúfal som v o trochu kvalitnejší čas, približne okolo 22,40 sekund. V prvom momente som bol dosť sklamaný pri myšlenke, kolko mám natrénovaný. Postupne som sa však zmieril s tým, že to bolo aži maximum, na čo som v ten deň mal. Škoda, že opatrenia obmedzili počet štartujúcich, kvôli čomu som nemohol súťažiť v behu na šesťdesiat metrov, kde som predsa len trochu viac doma. Oba štarty v zahraničí beriem ako výbornú skúsenosť, nakoľko nikdy predtým som nebežal v inej hale než v Bratislave. Pevne verím, že halový čas na dvestovke dokážem v budúcnosti ešte zredukovať, avšak momentálne sa budem viac sústrediť na šesťdesiatku.“

? Hlavou ikonou klubu Naša atletika je slovenský reprezentant Ján Volk.

Aké je to trénovať s najrýchlejším slovenským šprintérom a halovým majstrom Európy na 60 m?

„Trénovať s Jankom Volkom je veľkou cťou i motiváciou zároveň. Po tom, ako ho spoznáte, zistíte, že je to obyčajný chalán, ktorý dokázal do športu vložiť viac ako ostatní, a preto je tam, kde je. Samozrejme, že na tréningoch všetci medzi sebou súťažíme a snažíme sa ho poraziť. (úsmev) Nie je to však vôbec jednoduché a väčšinou, keď sa nám to občas podarí, tak to nie je našou šikovnosťou, ale jeho chybou. (smiech) Janko je skromný, a to, že je lepší, nám nedáva nájavo, práve naopak, snaží sa nám pomáhať. Dokáže nás potiahnuť k dobrým tréningovým výkonom, no niekedy aj my jeho. Nakolko spolu s ním a aj Jakubom Bendon bývame v podnájme v jednom bratislavskom byte, musíme si pomáhať nielen v športových veciach, ale aj v domáčich práciach (smiech).“

? S Jánom Volkom máte podobnú športovú minulosť, keďže obaja ste sa najskôr venovali futbalu. Aj ste o tom prehodili reč?

„Nepamätam si, že by sme sa o tom bavili... Môžem však potvrdiť, že obaja sme na trávniku vedeli len utekať a to bol možno dôvod, preto nás osud doviedol k atletike. (úsmev)“

? Vie o tom, že má v Partizánskom svoj portrét, ktorého autorom je Peter Usťinov? Čo na to povedal?

„Áno, vie o tom. Povedal, že je to super, veľmi si to váži a je vďačný za to. A ešte povedal, že tam má dosť veľké pery (smiech).“

? Nešľačte svoje rozhodnutie vo chvíli, keď ste kopačky zavesili na klinec a začali ste sa venovať atletike?

„Moje rozhodnutie určite nelutujem, atletika ma baví, navyše, umožnila mi cestovať po svete. Samozrejme, niekedy by som si rád zahrál futbal... Myslím si, že sa ešte naskytne možnosť, keď si kopačky opäť obudem. Dokonca, aj v škole máme ako predmet futbal, avšak kvôli opatreniam sa prezenčná výučba zrušila, tak kopačky ešte chvíľu počkajú.“

? Nenutká vás to obúsi kopačky a vyzbahnúť na trávniky?

„Ako som už spomíнал, v prvom rade som sa chcel vrátiť na výkonnostnú úroveň, na ktorej som pred časom skončil. Ako štart v zahraničí beriem ako výbornú skúsenosť, nakoľko nikdy predtým som nebežal v inej hale než v Bratislave. Pevne verím, že halový čas na dvestovke dokážem v budúcnosti ešte zredukovať, avšak momentálne sa budem viac sústrediť na šesťdesiatku.“

? Hlavou ikonou klubu Naša atletika je slovenský reprezentant Ján Volk.

nený, mohlo to byť o niečo jednoduchšie. Jednoznačne sa chcem však výkonnostne posunúť, kam to len pôjde! Nechcem spomínať na to, že moje osobné rekordy som si vytvoril v mojich sedemnásťich a osemnásťich rokoch (smiech).“

? Ako vám pandemická situácia, ktorá trvá už takmer rok, zasiaha do tréningového procesu, súťaženia a celkovo športovej minulosti?

„Je to hrozné, čo sa deje, súčasná situácia je naozaj zlá. Avšak, paradoxne, mne v minulom roku, v ktorom nás všetkých uväznila v bydliskách, v podstate aj dosť pomohla. Naštaste, naša trénerka má chalupu v Osrlí, kam sa naša celá tréningová skupina v čase pandémie uchýlia a trénovala na okraj dediny pri lese. V opečom prípade by väčšina členov našej skupiny odletela v jarnejch mesiacoch na sústredenia niekam do zahraničia, kde sú využívajúce klimatické podmienky, a ja by som musel zostať trénovať sám, nakoľko takéto sústredenia sú dosť finančne náročné a pre mňa zo toho pohládnu nemožné. Na Slovensku sa v súčasnosti nedá pripravovať na súťaže, preto sme aj zvolili dlhšie sústredenie na Kanárskych ostrovoch.“

Nestráčate motiváciu, keď opatrenia proti zamedzeniu šírenia pandémie koronavírusu ruší na Slovensku jedno podujatie za druhým?

„Naštaste, zahraničné zväzy sa v rámci možnosti usilujú organizovať preteky. A aj vďaka Jankovi Volkovi sa i my vieme dosť na ne a štartovať na týchto súťažach. Motiváciu zatial nestrácam, pretože vďaka klubu a rodičom som aj napriek opatreniam absolvoval veľmi kvalitnú prípravu na španielskych ostrovoch, za čo im dakovujem. Uvedomujem si, že ak by som nemal po svojom boku všetkých týchto ľudí, bolo by v dnešnej zložitej dobe ďalšie trénovať a hľadať potrebnú motiváciu.“

mp, foto: archív Matúša Opavského

Tomáš Hlavatý trénorom ruskej zbornej

Obrovskej pocuty sa dostalo slovenskému hádzanáskemu trénerovi Tomášovi Hlavatému. Trídaštyričného kormidelníka, ktorý v minulosti pôsobil aj v Partizánskom, vymenoval 9. februára za trénera ruskej zbornej. „Ruská reprezentácia patrí k áspirantom na medailu na každom šampionáte, preto je práca v realizačnom týme spojená s maximálnou zodpovednosťou. Som rád, že ma takáto krajinu oslovia na spoluprácu. Je to veľká výzva, lebo všetko smeruje k účasti na olympijských hrách a dovedty platí aj naša dohoda. Pre každého, kto sa venuje vrcholnému športu, je účasť na olympijských hrach tou najväčšou možnou mérou, a aj ja to tak vnímam. A, samozrejme, práca s hráčmi takejto úrovne sa sebou prináša aj obrovské množstvo skúseností do budúcnosti. Som zavedavý, ako bude fungovať spolupráca s ikonou ruskej hádzanej Jevgenijom Trefilovom. Každopáde sa pokúsim tímu čo najviac pomôcť na ceste k dosiahnutiu cieľa,“ povedal po svojom vymenovaní Tomáš Hlavatý. V realizačnom týme reprezentácie krajiny, ktorá patrí v ženskej hádzanej medzi velikánov, mu bude patriť druhý naj